

Στήριξη της απασχόλησης των νέων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής

Η ΕΕ εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά για την εξασφάλιση σταθερής απασχόλησης για τους νέους

Περιεχόμενα

Σημείο

01-19 | **Κύρια μηνύματα** 01

01-06 | Το θέμα και η σημασία του

07-19 | Τα ευρήματα και οι συστάσεις μας

20-95 | **Οι παρατηρήσεις μας αναλυτικότερα** 02

20-51 | Η Επιτροπή έχει στηρίξει τα κράτη μέλη μέσω στρατηγικών και χρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΕ, αλλά παρακολουθεί σε περιορισμένο μόνο βαθμό τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα

20-25 | Η Επιτροπή βασίστηκε στο πολιτικό και νομοθετικό σπλοστάσιό της για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη νεανική ανεργία

26-46 | Οι προσπάθειες των κρατών μελών για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας στηρίχθηκαν από διάφορες ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης

47-51 | Η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες συνέπειες των μέτρων στήριξης της απασχόλησης των νέων που χρηματοδοτούνται με ενωσιακούς πόρους

52-95 | Τα μέτρα που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ στήριξαν τις προσλήψεις νέων, αλλά δεν ήταν επαρκώς εστιασμένα στην επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων και στην προσέγγιση ευάλωτων ομάδων

52-56 | Η απασχόληση των νέων στηρίχθηκε στο πλαίσιο σειράς μέτρων που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ

57-81 | Από μόνα τους, τα κίνητρα για προσλήψεις δεν επαρκούν για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων

82-86 | Η επαγγελματική καθοδήγηση και η στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης διευκολύνουν την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας

87-95 | Η προσέγγιση των οικονομικά μη ενεργών νέων παραμένει δυσχερής

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Σχετικά με τον έλεγχο

Παράρτημα II – Μέτρα που ελέγξαμε στα τρία επιλεγέντα κράτη μέλη

Παράρτημα III – Οικονομικά μη ενεργοί και άνεργοι νέοι
(ηλικίας 15-29 ετών), 2014 και 2024, στην ΕΕ
και στα 27 κράτη μέλη

Συνομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

01

Κύρια μηνύματα

Το θέμα και η σημασία του

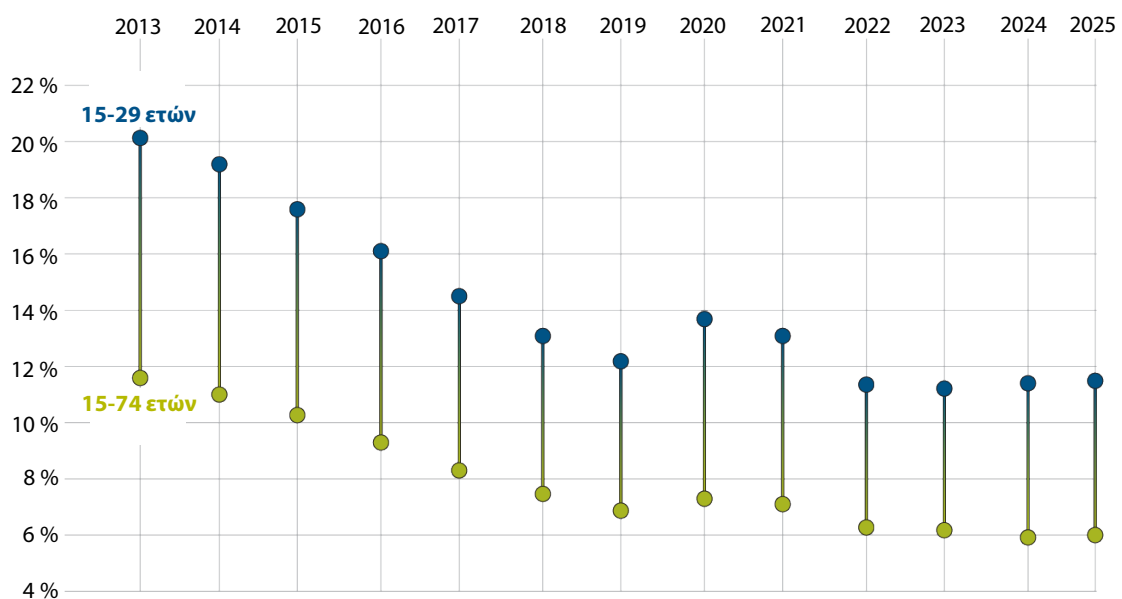
- 01** Την τελευταία δεκαετία, η ένταξη των νέων σε βιώσιμη απασχόληση αποτελεί για πολλά κράτη μέλη της ΕΕ μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στο πεδίο της απασχόλησης. Η απασχόληση αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των κρατών μελών: από το 2014, οι ετήσιες δαπάνες τους για σχετικά με την αγορά εργασίας μέτρα πολιτικής που καλύπτουν όλες τις ηλικιακές ομάδες ανέρχονται κατά μέσο όρο σε περίπου 60 δισεκατομμύρια ευρώ, εξαιρουμένων των ετών της πανδημίας, οπότε οι δαπάνες κορυφώθηκαν (περίπου 80 δισεκατομμύρια ευρώ το 2020 και το 2021)¹. Η ΕΕ υποστηρίζει και, όπου χρειάζεται, συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στον τομέα αυτό.
- 02** Από το 2014, περίπου 25 δισεκατομμύρια ευρώ από κεφάλαια της πολιτικής συνοχής έχουν διατεθεί ειδικά για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ανεργίας και της αεργίας των νέων, συγκεκριμένα μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) και της συμπληρωματικής ενίσχυσης Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU) κατά την περίοδο 2014-2020 και μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) κατά την περίοδο 2021-2027.

---

¹ Eurostat, δαπάνες σχετικά με την πολιτική για την αγορά εργασίας ανά είδος δράσης, σύνολο μέτρων πολιτικής για την αγορά εργασίας.

03 Το ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 15-29 ετών στην ΕΕ μειώθηκε από 20 % το 2013 σε λιγότερο από 12 % τα τελευταία λίγα χρόνια. Όμως, παρά τη θετική αυτή εξέλιξη, όλο αυτό το διάστημα το εν λόγω ποσοστό παραμένει σταθερά υψηλότερο, κατά 5 έως 8 ποσοστιαίες μονάδες, από το ποσοστό ανεργίας για το σύνολο του εργατικού δυναμικού (άτομα ηλικίας 15-74 ετών) (*γράφημα 1*). Το 2025, ο αριθμός των άνεργων νέων έφτανε τα 4,7 εκατομμύρια στην ΕΕ, ή το 11,6 % του εργατικού δυναμικού ηλικίας μεταξύ 15 και 29 ετών.

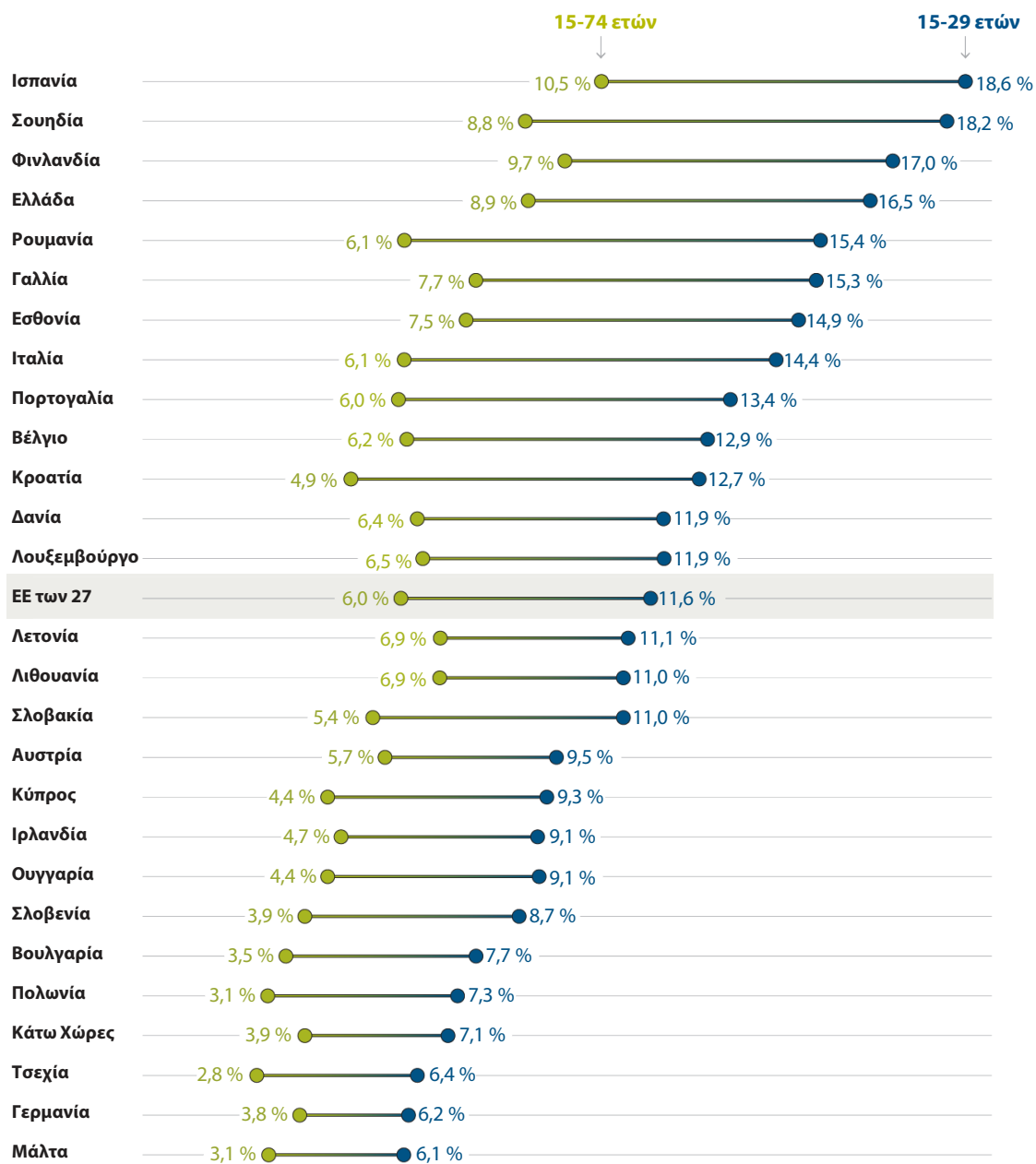
Γράφημα 1 | Νεανική έναντι της συνολικής ανεργίας στην ΕΕ την περίοδο 2013-2025, ετήσια στοιχεία

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων της Eurostat που αντλήθηκαν στις 25.3.2026.

04 Παρά τη σταθερή μείωση της συνολικής ανεργίας, τα ποσοστά νεανικής ανεργίας παραμένουν υψηλά σε πολλά κράτη μέλη, με τα υψηλότερα να καταγράφονται στην Ισπανία (18,6 %) και τη Σουηδία (18,2 %). Αντίθετα, η Μάλτα (6,1 %) και η Γερμανία (6,2 %) εμφανίζουν τα χαμηλότερα ποσοστά (*γράφημα 2*).

Γράφημα 2 | Ποσοστά (νεανικής και συνολικής) ανεργίας, 2025

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων της Eurostat που αντλήθηκαν στις 25.3.2026.

- 05** Επιδίωξή μας με τον εν προκειμένω έλεγχο ήταν να εξετάσουμε πώς η ΕΕ συνέβαλε στη στήριξη της βιώσιμης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας. Για τον σκοπό αυτό, αξιολογήσαμε τη συμβολή των πολιτικών και της χρηματοδότησης της ΕΕ στις προσπάθειες των κρατών μελών κατά τις περιόδους προγραμματισμού 2014-2020 και 2021-2027. Συγκεκριμένα εξετάσαμε:
- ο πώς η Επιτροπή στήριξε τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να βελτιώσουν την κατάσταση απασχόλησης των νέων και πώς παρακολούθησε τα αποτελέσματα των προσπαθειών αυτών·
  - ο αν τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέτρα διευκόλυναν τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν στις πλέον ευάλωτες ομάδες.
- 06** Σκοπός μας με την έκθεση αυτή είναι να παρουσιάσουμε διαφωτιστικά στοιχεία και να διατυπώσουμε συστάσεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση της στήριξης για την απασχόληση των νέων μετά το 2027. Περισσότερες γενικές πληροφορίες και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εμβέλεια και την προσέγγιση του ελέγχου παρατίθενται στο [παράρτημα Ι](#).

Τα ευρήματα και οι συστάσεις μας

- 07** Το διάστημα 2013-2024 η Επιτροπή αξιοποίησε με τον ενδεδειγμένο τρόπο τα εργαλεία που είχε στη διάθεσή της για να στηρίξει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν την ανεργία των νέων. Ωστόσο, τα κίνητρα για προσλήψεις που εξετάσαμε στα κράτη μέλη δεν εστίαζαν επαρκώς στη μακροπρόθεσμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας και οι προσπάθειες δεν έχουν ακόμη επαρκή αντίκτυπο στους πλέον ευάλωτους, ιδίως τους οικονομικά μη ενεργούς.
- 08** Η Επιτροπή έχει παράσχει ένα στρατηγικό πλαίσιο για τη στήριξη των κρατών μελών στην καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας μέσω των Εγγυήσεων για τη Νεολαία και του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (σημεία [20-25](#)), και βέβαια σχετική ενωσιακή χρηματοδότηση (σημεία [26-46](#)). Τα ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΚΤ και της ΠΑΝ της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 βοήθησαν τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας, καθορίζοντας συγκεκριμένα μέτρα προς στήριξη και διαθέτοντας χρηματοδότηση για συγκεκριμένους σκοπούς (σημεία [26-35](#)).

- 09** Η παρεχόμενη από το 2020 πρόσθετη χρηματοδότηση στο πλαίσιο της REACT-EU συνέβαλε στις προσπάθειες των κρατών μελών για την αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας, τα ποσοστά της οποίας είχαν αυξηθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Η στήριξη αυτή περιλάμβανε βραχυπρόθεσμα μέτρα για τη διατήρηση θέσεων εργασίας (σημεία [37-40](#)). Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η ΕΕ συνέχισε να στηρίζει μέτρα για την απασχόληση των νέων, πλέον μέσω του ΕΚΤ+ και του ΤΔΜ. Ωστόσο, τα πρώτα χρόνια η υλοποίηση του ΕΚΤ+ ήταν αργή και, αν και ο ρυθμός επιλογής των έργων στα κράτη μέλη έχει επιταχυνθεί σημαντικά, εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος λιγότερο αποτελεσματικής χρήσης των διαθέσιμων κονδυλίων εξαιτίας της αυξημένης πίεσης για ανάλωση της χρηματοδότησης προς το τέλος της περιόδου (σημεία [41-46](#)).
- 10** Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της περιορισμένες μόνο πληροφορίες σχετικά με τα περισσότερο μακροπρόθεσμα αποτελέσματα της χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ για την απασχόληση των νέων. Ενδεχομένως η πτυχή αυτή να καλυφθεί στο πλαίσιο μελλοντικών αξιολογήσεων πολιτικής, αλλά δεν υπάρχει εγγύηση ότι αυτό θα συμβεί, ούτε πότε. Η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με ένα πλαίσιο επιδόσεων για την περίοδο μετά το 2027 περιλαμβάνει δείκτη αποτελέσματος που αφορά ειδικά τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, χωρίς, ωστόσο, να περιλαμβάνει κάποια μακροπρόθεσμη προοπτική. Τέτοιοι δείκτες, πέραν των έξι μηνών, προβλέπονται στο πλαίσιο για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Εγγυήσεων για τη Νεολαία, το οποίο όμως είναι χωριστό από αυτό του ΕΚΤ+ και καλύπτει ορισμένα, αλλά όχι όλα τα μέτρα του για την απασχόληση των νέων (σημεία [47-51](#)).
- 11** Τα μέτρα για τη μείωση της νεανικής ανεργίας σχεδιάζονται και εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη και μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως κίνητρα για προσλήψεις, μέτρα διατήρησης θέσεων εργασίας και άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας. Η Επιτροπή δεν έχει διενεργήσει λεπτομερή συγκριτική ανάλυση του αντικτύπου των διάφορων μορφών στήριξης με ιδιαίτερη εστίαση στη νεανική ανεργία (σημεία [52-56](#)).

Σύσταση 1

Να ενισχύσει την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να αξιοποιήσει τους δείκτες παρακολούθησης που καθορίζονται στο πλαίσιο δεικτών των Εγγυήσεων για τη Νεολαία για να σχηματίσει ολοκληρωμένη εικόνα των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων των μέτρων της πολιτικής συνοχής για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων·
- β) στο πλαίσιο της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΕΚΤ+, να αξιολογήσει τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων των μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων με τη συγκριτική ανάλυση του αντικτύπου των διάφορων μορφών στήριξης και, βάσει της αξιολόγησης αυτής, να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τα σχετικά μέτρα τους.

Ημερομηνία-στόχος: για το στοιχείο α) τέλος του 2027 και για το στοιχείο β) τέλος του 2031

12 Σε συνδυασμό με τα προγράμματα διατήρησης θέσεων εργασίας, οι γενικές επιδοτήσεις προσλήψεων μπορούν να χρησιμεύσουν ως μέσο ταχείας αντίδρασης σε περιόδους ύφεσης, όπως κατά τη διάρκεια της πανδημίας, όταν προτεραιότητα είναι η στήριξη της ζήτησης εργασίας και η αποφυγή βαθύτερης βραχυπρόθεσμης οικονομικής συρρίκνωσης. Μακροπρόθεσμα, τα κίνητρα για προσλήψεις είναι πιθανότερο να οδηγήσουν σε σταθερή απασχόληση, εφόσον:

- ο λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας·
- ο συνδυάζονται με κατάρτιση στον χώρο εργασίας, βελτιώνοντας την απασχολησιμότητα των νέων και συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων· και
- ο συνοδεύονται από κατάλληλες διασφαλίσεις περί της διατήρησης των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται μετά τη λήξη της στήριξης της ΕΕ (σημεία **60-63**).

- 13** Οι εθνικές αρχές που είχαν την ευθύνη του σχεδιασμού των κινήτρων που κάλυψε ο έλεγχός μας είχαν στη διάθεσή τους εργαλεία για την αξιολόγηση της κατάστασης και των αναγκών της αγοράς εργασίας, αλλά δεν τα χρησιμοποίησαν για τη στόχευση των μέτρων, αντ' αυτού προσφέροντας κίνητρα αδιακρίτως στους περισσότερους τομείς. Σε τομείς που αντιμετωπίζουν σοβαρές ελλείψεις δεξιοτήτων, όπου υπάρχουν μεν υποψήφιοι αλλά αυτοί είτε δεν διαθέτουν πείρα είτε, ενδεχομένως, χρειάζονται αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους, τα κίνητρα για προσλήψεις είναι αποτελεσματικότερα όταν περιλαμβάνουν ισχυρή συνιστώσα κατάρτισης. Τα κίνητρα για προσλήψεις που εξετάσαμε δεν εξαρτώνταν από την παροχή κατάρτισης στον χώρο εργασίας, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην ανάπτυξη χρήσιμων δεξιοτήτων (σημεία [64-67](#)).
- 14** Η Ισπανία και η Ιταλία εφάρμοσαν μηχανισμούς για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της διατήρησής τους πέραν της περιόδου επιδότησης (όταν, δηλαδή, υπήρχε διαθέσιμη χρηματοδότηση), μεταξύ άλλων μέσω της επιβολής υποχρέωσης προσφοράς συμβάσεων αορίστου χρόνου ή της πρόβλεψης ελάχιστων περιόδων διατήρησης των θέσεων εργασίας. Ωστόσο, δεν παρέμειναν όλοι οι εργαζόμενοι στις θέσεις αυτές. Παραδείγματος χάριν, το ένα τέταρτο των νέων που είχαν ωφεληθεί από επιδοτούμενες συμβάσεις στο πλαίσιο μέτρου που ελέγξαμε στην Ιταλία παραιτήθηκαν. Αυτό συνέβη και στην περίπτωση δύο από τις 10 συμβάσεις του δείγματος για άλλο μέτρο στην Ισπανία. Τα εν λόγω δύο κράτη μέλη δεν διέθεταν αποτελεσματικά εργαλεία, όπως οι συνεντεύξεις εξόδου, για την ανάλυση των λόγων της πρόωρης λύσης των συμβάσεων, κάτι που θα είχε ενδεχομένως αποκαλύψει συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες σε σχέση με τη γενική τάση στην αγορά εργασίας (σημεία [68-71](#)).
- 15** Τα επιχειρησιακά προγράμματα που ελέγξαμε δεν διευκρίνιζαν πότε ένας νέος μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ενσωματωθεί επιτυχώς στην αγορά εργασίας. Υπάρχει, συνεπώς, κίνδυνος να μην υπάρχουν επαρκώς συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι για την κατανομή και τη χρήση των ενωσιακών κονδυλίων που προορίζονται για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, γεγονός που δυσχεραίνει τον σχεδιασμό αποτελεσματικών μέτρων στήριξης και τη μέτρηση των αποτελεσμάτων (σημεία [72-74](#)).

- 16** Εάν δεν σχεδιαστούν σωστά, τα κίνητρα για προσλήψεις μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα μη αποδοτική χρήση του δημόσιου χρήματος, ιδίως εάν οι επιδοτούμενες θέσεις εργασίας θα είχαν δημιουργηθεί ή διατηρηθεί ούτως ή άλλως. Πρόκειται για το λεγόμενο «φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης». Οι αξιολογητές τόσο στην Ιταλία όσο και στην Ισπανία επισήμαναν την ανάγκη προσεκτικότερου καθορισμού του πληθυσμού-στόχου και συνέστησαν την προσαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας ώστε να ωφελούνται οι περισσότερο ευάλωτοι ή εκείνοι που έχουν μικρότερες πιθανότητες να βρουν εργασία απουσία κινήτρων. Ωστόσο, αυτό εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο σχεδιασμού των προσκλήσεων χρηματοδότησης (σημεία **59** και **75-81**).
- 17** Επιπλέον, έχει αποδειχθεί ότι οι υπηρεσίες επαγγελματικής καθοδήγησης και η στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης έχουν θετικό αντίκτυπο στις προοπτικές απασχόλησης των συμμετεχόντων. Μπορούν να αποτελέσουν το αναγκαίο πρώτο βήμα για τον εντοπισμό μιας κατάλληλης προσφοράς εργασίας ή για την κατ' άλλο τρόπο ενίσχυση της απασχολησιμότητας των ενδιαφερομένων (σημεία **82-86**).

Σύσταση 2

Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ κινήτρων για προσλήψεις νέων και να μεριμνήσει για τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης

Η Επιτροπή οφείλει να καταστήσει σαφές στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν κίνητρα για προσλήψεις χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων ότι η εστίαση και οι στόχοι των μέτρων αυτών πρέπει να προσανατολίζονται συγκεκριμένα και σταθερά στη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας και στη μείωση του κινδύνου εμφάνισης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης.

Για τον σκοπό αυτό, θα μπορούσε, παραδείγματος χάριν, ως ορθή πρακτική, να συγκεντρώνει σχετικές πληροφορίες, να τις αναλύει και να μεριμνά για τη διάδοσή τους, καλύπτοντας τις ακόλουθες πτυχές:

- τρόπους σύνδεσης των κινήτρων για προσλήψεις με την κατάρτιση στον χώρο εργασίας που αυξάνει τη μελλοντική απασχολησιμότητα των νέων και μειώνει τις ελλείψεις δεξιοτήτων,
- τρόπους στόχευσης των κινήτρων για προσλήψεις σε όσους αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες στην εξεύρεση εργασίας, λόγου χάριν με την πρόβλεψη ειδικών κριτηρίων επιλεξιμότητας ή διαφορετικών επιπέδων στήριξης,
- τους μηχανισμούς που μπορούν να εφαρμοστούν για να ενθαρρυνθούν οι εργοδότες να αυξήσουν την καθαρή απασχόληση και να διατηρήσουν τους εργαζόμενους μετά τη λήξη της επιδότησης.

Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2027

- 18** Στους νέους εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ) περιλαμβάνονται τόσο οι άνεργοι όσο και τα οικονομικά μη ενεργά άτομα (βλέπε [πλαίσιο 1 στο παράρτημα Ι](#)). Οι οικονομικά μη ενεργοί νέοι ΕΕΑΚ βρίσκονται συνήθως αντιμέτωποι με θεσμικά εμπόδια όσον αφορά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι δυσκολίες τους δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσω των πολιτικών για την αγορά εργασίας. Την περίοδο 2014-2020, το ποσοστό των νέων ΕΕΑΚ μειώθηκε στην ΕΕ, όπως και ο απόλυτος αριθμός τόσο των άνεργων νέων όσο και των οικονομικά μη ενεργών νέων ΕΕΑΚ. Ωστόσο, ο αριθμός των οικονομικά μη ενεργών νέων ΕΕΑΚ μειώθηκε σημαντικά λιγότερο από εκείνο των άνεργων νέων ΕΕΑΚ (κατά 16 % και 50 % αντίστοιχα). Μάλιστα, μεταξύ των τριών κρατών μελών που ελέγξαμε, ο αριθμός των οικονομικά μη ενεργών νέων ΕΕΑΚ σημείωσε αύξηση στη Γερμανία και την Ισπανία. Συνολικά, η σύνθεση του πληθυσμού των νέων ΕΕΑΚ στην ΕΕ έχει μεταβληθεί σημαντικά και πλέον περιλαμβάνει κυρίως οικονομικά μη ενεργούς νέους, των οποίων η προσέγγιση έχει αποδειχθεί δυσκολότερη (σημεία [87-91](#)).
- 19** Αυτό δείχνει ότι η προσέγγιση της ομάδας-στόχου των οικονομικά μη ενεργών νέων εξακολουθεί να είναι δύσκολη. Στα τρία κράτη μέλη που ελέγξαμε, οι αξιολογητές και οι συμφεροντούχοι τόνισαν ότι για την ενεργοποίηση των πλέον ευάλωτων και μειονεκτουσών ομάδων είναι αναγκαίες κατάλληλες δραστηριότητες προσέγγισής τους. Η Επιτροπή έχει προβλέψει στο νομοθετικό πλαίσιο συνοχής 2021-2027 ειδικές διατάξεις που απαιτούν από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν στοχευμένες στρατηγικές για την προσέγγιση των νέων. Ωστόσο, είναι πολύ νωρίς για να διαπιστωθεί αν οι διατάξεις αυτές έχουν αποφέρει αξιολογικά αποτελέσματα (σημεία [92-95](#)).

Σύσταση 3

Να στηρίξει κατά τρόπο περισσότερο στοχευμένο τους οικονομικά μη ενεργούς νέους στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής

Η Επιτροπή οφείλει:

- α) να στηρίξει περισσότερο κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού τις προσπάθειες των κρατών μελών για την αποτελεσματικότερη προσέγγιση των οικονομικά μη ενεργών νέων και την ενθάρρυνση της συμμετοχής τους σε μέτρα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, με στόχο να διευκολυνθεί η ένταξή τους στην αγορά εργασίας·
- β) να εξετάσει, στο πλαίσιο της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΕΚΤ+ και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές αξιολογήσεις των κρατών μελών, την επιτυχία των δραστηριοτήτων προσέγγισης που υλοποίησαν τα κράτη μέλη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027·
- γ) με βάση την αξιολόγηση αυτή, να συγκεντρώσει, να αναλύσει και να διαδώσει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τα σχετικά μέτρα τους.

Ημερομηνία-στόχος: για το στοιχείο α) τέλος του 2027 και για τα στοιχεία β) και γ) τέλος του 2031.

02

Οι παρατηρήσεις μας αναλυτικότερα

Η Επιτροπή έχει στηρίξει τα κράτη μέλη μέσω στρατηγικών και χρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΕ, αλλά παρακολουθεί σε περιορισμένο μόνο βαθμό τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα

Η Επιτροπή βασίστηκε στο πολιτικό και νομοθετικό οπλοστάσιό της για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη νεανική ανεργία

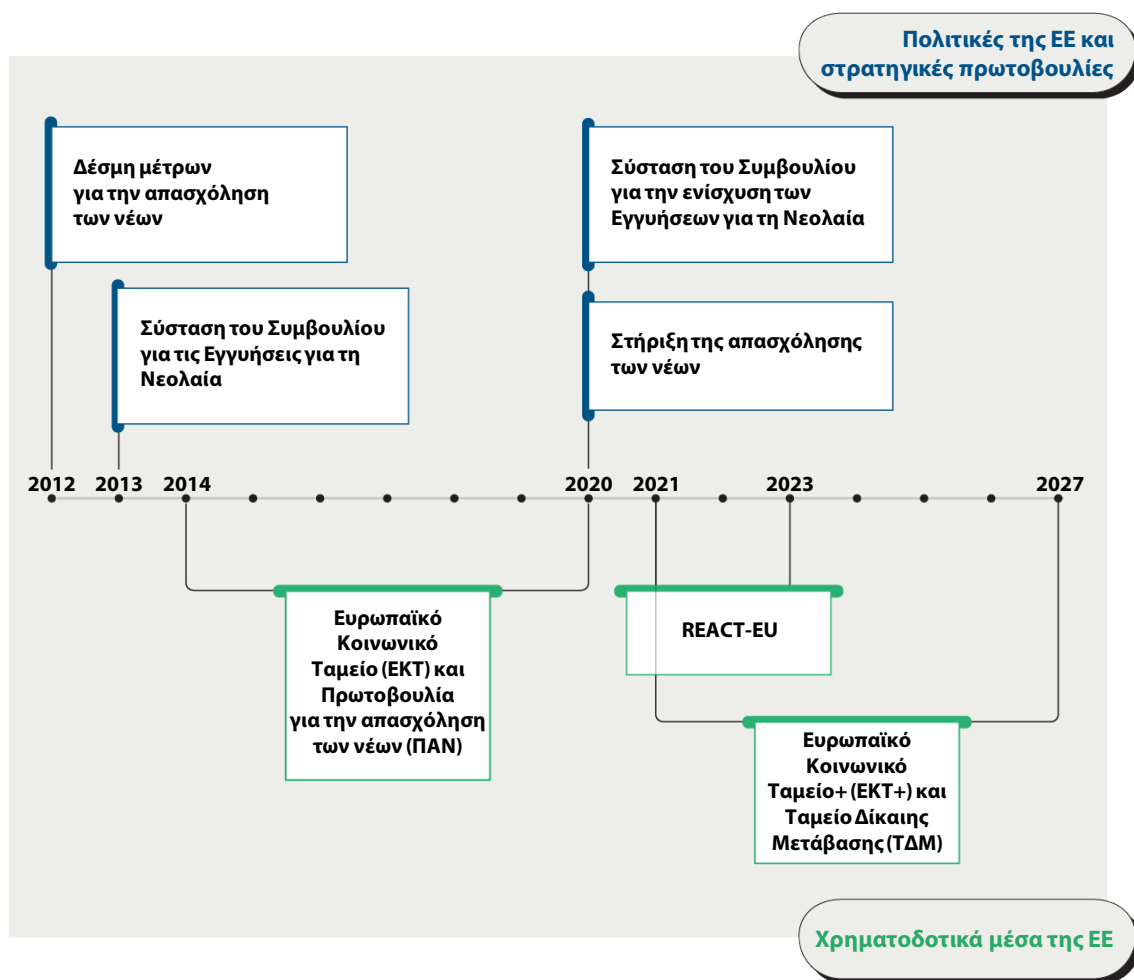
20 Η πολιτική απασχόλησης και η κοινωνική πολιτική αποτελούν πρωτίστως αρμοδιότητα των κρατών μελών. Εντός του πλαισίου που ορίζεται από τις Συνθήκες² και την [ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση](#), ρόλος της Επιτροπής είναι να προτείνει προτεραιότητες πολιτικής, να προσφέρει εξατομικευμένη καθοδήγηση και να διασφαλίζει τον συντονισμό στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης, μεταξύ άλλων, των νέων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή οφείλει να καλύπτει ζητήματα που συνδέονται με την ανεργία των νέων, να παρουσιάζει σχετικά στοιχεία στις εκθέσεις ανά χώρα και να διατυπώνει προτάσεις για ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

---

² Άρθρο 3, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και άρθρα 9 και 145-161, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

21 Εξετάσαμε τις δραστηριότητες της Επιτροπής στον τομέα της ανεργίας των νέων από το 2012, αρχής γενομένης από τη δρομολόγηση τη χρονιά εκείνη δέσμης μέτρων για την απασχόληση των νέων, την οποία ακολούθησε το 2013 η δημιουργία μιας ειδικής πρωτοβουλίας (**Εγγυήσεις για τη Νεολαία**) και ενός νέου χρηματοδοτικού εργαλείου (**Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων – ΠΑΝ**). Στο **γράφημα 3** παρουσιάζονται σχηματικά οι πρωτοβουλίες και τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ της περιόδου 2012-2024 για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων. Στα σημεία **26-46** κατωτέρω παρουσιάζουμε περαιτέρω στοιχεία σχετικά με τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ.

Γράφημα 3 | Πρωτοβουλίες και χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, 2012-2024

Πηγή: ΕΕΣ.

22 Οι διάφορες πολιτικές και στρατηγικές πρωτοβουλίες της ΕΕ εξελίσσονται παράλληλα με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες. Οι **Εγγυήσεις για τη Νεολαία**, που θεσπίστηκαν το 2013 με σύσταση του Συμβουλίου, διαμόρφωσαν τις πολιτικές για την απασχόληση των νέων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Το 2020, με στόχο τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στους νέους, η Επιτροπή ενέκρινε τη δέσμη μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων³, η οποία περιλάμβανε πρόταση για **ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη Νεολαία (πλαίσιο 1)**.

Πλαίσιο 1

Οι Εγγυήσεις για τη Νεολαία στην αρχική και ενισχυμένη εκδοχή τους

Οι **Εγγυήσεις για τη Νεολαία**, μια πρωτοβουλία της ΕΕ που δρομολογήθηκε το 2013 για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της αεργίας των νέων, είχε στόχο να διασφαλιστεί ότι, σε κάθε νέο ή νέα κάτω των 25 ετών που μένει άνεργος/άνεργη ή εξέρχεται από την επίσημη εκπαίδευση θα προσφέρεται, εντός τεσσάρων μηνών, ένα από τα ακόλουθα:

- ποιοτική απασχόληση,
- συνεχής εκπαίδευση,
- μαθητεία ή
- πρακτική άσκηση.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της πρωτοβουλίας ήταν η προώθηση ευκαιριών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

Οι **ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία** του 2020 αποτελούν επικαιροποιημένη εκδοχή της αρχικής πρωτοβουλίας, την οποία αντικατέστησαν. Η επικαιροποιημένη αυτή εκδοχή προτάθηκε στο πλαίσιο των προσπαθειών της Επιτροπής για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, δεδομένων ιδίως των προκλήσεων που γέννησε η πανδημία και των μεταβαλλόμενων οικονομικών συνθηκών. Αποσκοπούσε στην παροχή πιο ολοκληρωμένης και προσαρμοσμένης στήριξης, προτείνοντας στους νέους ευκαιρίες που ανταποκρίνονται στις τρέχουσες και τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επέκτεινε επίσης το πεδίο εφαρμογής της πρωτοβουλίας στις ηλικίες 15-29 ετών και ενίσχυσε την εστίαση στους ευάλωτους νέους.

³ COM/2020/276.

- 23** Από το 2014, τα κράτη μέλη υλοποιούσαν τις Εγγυήσεις για τη Νεολαία με βάση τα σχετικά εθνικά **σχέδια υλοποίησης**. Σε αυτά προσδιόριζαν τα μέτρα για την εφαρμογή των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων στον τομέα της απασχόλησης των νέων και ανέλυαν τον τρόπο χρηματοδότησης των σχετικών δραστηριοτήτων. Το αποτέλεσμα ήταν μια πιο δομημένη προσέγγιση της καταπολέμησης της ανεργίας των νέων. Οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης βελτίωσαν και επέκτειναν τις υπηρεσίες που απευθύνονται στους νέους και ανέλαβαν ευρύτερο φάσμα αρμοδιοτήτων όσον αφορά τη διαχείριση, τον συντονισμό και την άμεση παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο των Εγγυήσεων για τη Νεολαία⁴. Ακόμη, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να ορίσουν εθνικούς συντονιστές των Εγγυήσεων για τη Νεολαία.
- 24** Η Επιτροπή χρησιμοποιεί συστηματικά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για να αναδείξει την ανάγκη τα κράτη μέλη, ιδίως εκείνα που έχουν υψηλό ποσοστό νεανικής ανεργίας, να εστιάσουν τις προσπάθειές τους στους νέους και να επενδύσουν σε αυτούς. Πολλές εκθέσεις ανά χώρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αναφέρονται στις σημαντικές προκλήσεις που οι νέοι εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν στην αγορά εργασίας. Ενδεικτικά παραδείγματα αποτελούν οι ανά χώρα εκθέσεις του 2025 για την **Ισπανία** και την **Ιταλία**, και αυτό παρά τη σημαντική πρόοδο που και τα δύο αυτά κράτη μέλη έχουν σημειώσει σε σχέση με τους περισσότερους δείκτες απασχόλησης των νέων. Καλύτερη είναι η κατάσταση στη **Γερμανία**, όπου τόσο το ποσοστό ανεργίας των νέων όσο και το ποσοστό των νέων που κατατάσσονται στην κατηγορία των εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ) είναι κάτω του μέσου όρου της ΕΕ.
- 25** Στο πλαίσιο του ρόλου υποστήριξης και διευκόλυνσης που έχει στον τομέα αυτό, η Επιτροπή καθόρισε τη γενική στρατηγική κατεύθυνση της πολιτικής απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ και συνέβαλε στην ανάδειξη της σημασίας του ζητήματος της νεανικής ανεργίας μέσω της ετήσιας διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ενθαρρύνοντας τα κράτη μέλη να επικεντρωθούν στην αντιμετώπισή του.

---

⁴ Βλέπε την έκθεση [2021 PES Capacity Questionnaire Part II: Monitoring of PES support of the reinforced Youth Guarantee](#) του Ευρωπαϊκού δικτύου δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης.

Οι προσπάθειες των κρατών μελών για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας στηρίχθηκαν από διάφορες ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης

- 26** Οι Συνθήκες προβλέπουν χρηματοδότηση για τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης και αναθέτουν τη διαχείρισή της στην Επιτροπή⁵. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον προγραμματισμό της χρήσης των ενωσιακών κονδυλίων της πολιτικής συνοχής και η Επιτροπή, η οποία φέρει την τελική ευθύνη για την ορθή χρήση του ενωσιακού προϋπολογισμού, επιβλέπει τη διαδικασία αυτή, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κονδύλια δαπανώνται κατά τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό.
- 27** Εξετάσαμε τη στήριξη που παρασχέθηκε στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Αναλύσαμε διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, καθώς και μια σειρά προγραμμάτων, για να καταλήξουμε σε συμπεράσματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή στήριξε τις προσπάθειες των κρατών μελών για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.
- 28** Διαπιστώσαμε ότι διάφορα ταμεία της πολιτικής συνοχής είχαν συνεισφέρει σε μέτρα των κρατών μελών για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων. Τα κύρια εργαλεία κατά την περίοδο 2014-2020 ήταν το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**⁶ και, για τα 20 κράτη μέλη με ποσοστά νεανικής ανεργίας άνω του 25 %, η **πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ)**⁷. Η ΠΑΝ λειτουργούσε συμπληρωματικά στη στήριξη του ΕΚΤ και τα εθνικά μέτρα εστίαζαν στην ανεργία των νέων και στήριζαν μόνο νέους που είχαν ταξινομηθεί ως ΕΕΑΚ.
- 29** Μεταξύ 2021 και 2023, τα κράτη μέλη μπορούσαν να συμπληρώσουν τους πόρους που χρησιμοποιούσαν για τη στήριξη των νέων με πρόσθετη ενωσιακή χρηματοδότηση από την πρωτοβουλία «**Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης**» (REACT-EU)⁸.

---

⁵ Άρθρα 162-164, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 1304/2013.

⁷ Αυτόθι, κεφάλαιο IV, άρθρο 16.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2221.

- 30** Επιπλέον, στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+)** για την περίοδο 2021-2027 τα κράτη μέλη όφειλαν να διαθέσουν επαρκές ποσό από τους πόρους τους σε στοχευμένες δράσεις και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να **στηρίξουν την απασχόληση των νέων** (ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής των προγραμμάτων Εγγυήσεων για τη Νεολαία)⁹.
- 31** Τα κράτη μέλη διατηρούν διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την κατανομή των πόρων της πολιτικής συνοχής μεταξύ επενδυτικών προτεραιοτήτων και στόχων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την ανεργία των νέων. Με την επιφύλαξη της απαίτησης ελάχιστης θεματικής συγκέντρωσης για το ΕΚΤ+ (σημείο **41**), η χρηματοδότηση που προορίζεται για μέτρα που σχετίζονται με τη νεολαία αντικατοπτρίζει πρωτίστως επιλογές πολιτικής σε εθνικό ή υποεθνικό επίπεδο, καθώς και τις συνθήκες στην αγορά εργασίας κατά τον χρόνο της κατανομής, το μέγεθος του πληθυσμού των νέων και το διαθέσιμο σε κάθε κράτος μέλος χρηματοδοτικό κονδύλιο.
- 32** Η χρηματοδότηση ειδικά για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων διατέθηκε την περίοδο 2014-2020 βάσει επενδυτικής προτεραιότητας και την περίοδο 2021-2027 βάσει ειδικής προτεραιότητας¹⁰. Η σχετική χρηματοδότηση μπορεί επίσης να εντοπιστεί μέσω ενός ειδικού «κωδικού παρέμβασης» (103 – Διατηρήσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων)¹¹ κατά την περίοδο 2014-2020 και ενός αντίστοιχου «πεδίου παρέμβασης» (136 – Ειδική στήριξη για την απασχόληση και την κοινωνικοοικονομική ένταξη των νέων)¹² κατά την περίοδο 2021-2027. Και άλλοι κωδικοί ή πεδία παρέμβασης μπορεί να στηρίζουν με χρηματοδότηση την απασχόληση των νέων, έστω και έμμεσα ή χωρίς να εστιάζουν αποκλειστικά στη συγκεκριμένη ομάδα-στόχο.

---

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057, άρθρο 7, παράγραφος 6.

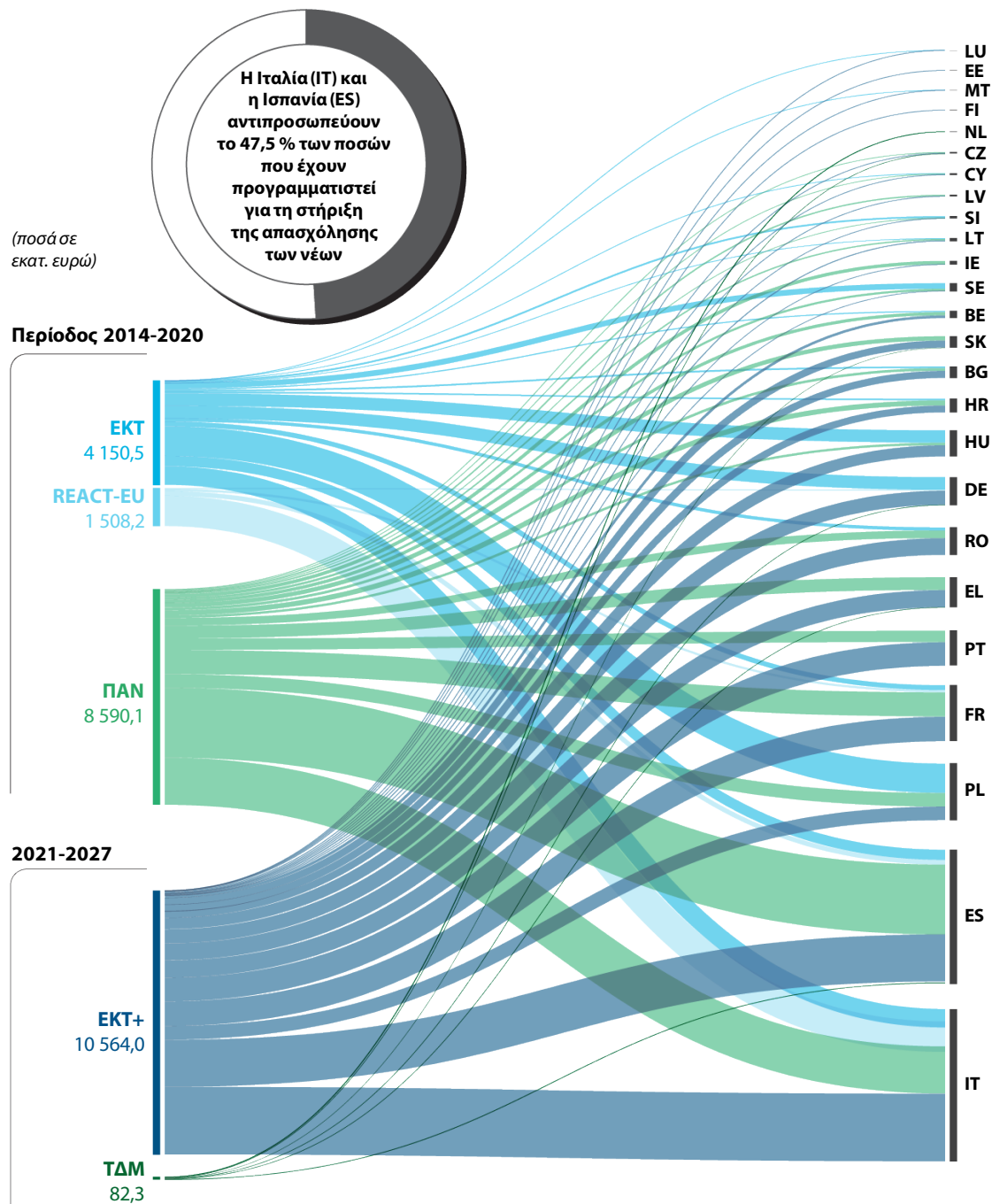
¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α), σημείο ii), και κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057, άρθρο 11.

¹¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 215/2014 της Επιτροπής, παράρτημα Ι.

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060, παράρτημα Ι.

33 Για το **ΕΚΤ** (συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών ενισχύσεων REACT-EU) και την **ΠΑΝ** χρησιμοποιήσαμε ως βάση για τους υπολογισμούς μας τους επιλεγμένους κωδικούς παρέμβασης και διαπιστώσαμε ότι τα κράτη μέλη είχαν διαθέσει συνολικά 14,2 δισεκατομμύρια ευρώ υπό τον κωδικό παρέμβασης 103 (**γράφημα 4** και **πίνακας 1** του **παραρτήματος Ι**). Τα κράτη μέλη με το μεγαλύτερο μερίδιο ήταν η Ιταλία (με 3,9 δισ. ευρώ) και η Ισπανία (με 3,4 δισ. ευρώ). Για το **ΕΚΤ+**, η συνολική χρηματοδότηση της ΕΕ που είχε προγραμματιστεί στο πλαίσιο του πεδίου παρέμβασης 136 ήταν 10,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Η Ιταλία (με 2,7 δισ. ευρώ) και η Ισπανία (με 1,9 δισ. ευρώ) ήταν και πάλι τα δύο κράτη μέλη που έλαβαν τα μεγαλύτερα ποσά χρηματοδότησης στο πλαίσιο αυτού του πεδίου παρέμβασης. Την περίοδο 2021-2027, έξι κράτη μέλη αποφάσισαν επίσης να διαθέσουν χρηματοδότηση από το **ΤΔΜ** στο πεδίο παρέμβασης 136, συνολικού ύψους 82 εκατομμυρίων ευρώ. Για τις δύο περιόδους προγραμματισμού συνολικά, τα κονδύλια ανήλθαν σε 24,9 δισεκατομμύρια ευρώ.

Γράφημα 4 | Κονδύλια του ΕΚΤ, της ΠΑΝ, της REACT-EU, του ΕΚΤ+ και του ΤΔΜ που διατέθηκαν στον κωδικό παρέμβασης 103 και στο πεδίο παρέμβασης 136

Σημ.: Η Δανία και η Αυστρία δεν είχαν προγραμματίσει χρηματοδότηση στο πλαίσιο του κωδικού παρέμβασης 103 ή του πεδίου παρέμβασης 136. Τα ποσά της ενωσιακής χρηματοδότησης παρουσιάζονται χωρίς εθνική συγχρηματοδότηση. Τα στοιχεία για την περίοδο 2014-2020 δεν καλύπτουν το Ηνωμένο Βασίλειο.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που αντλήθηκαν από την πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων για τη συνοχή στις 10.2.2026 και το SFC.

Την περίοδο 2014-2020, ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα ενίσχυσαν την εστίαση στην καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας

- 34** Στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων υπό το ΕΚΤ ή την ΠΑΝ που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών καθορίστηκαν στρατηγικές προσεγγίσεις όσον αφορά τα μέτρα που έπρεπε να στηριχθούν και τη συνολική κατανομή της χρηματοδότησης για την καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας.
- 35** Κατά την περίοδο 2014-2020, ειδικά προγράμματα για την απασχόληση των νέων, όπως το «Emprego juvenil» στην Ισπανία και το «Iniziativa Occupazione Giovanii» στην Ιταλία, βοήθησαν τις εθνικές αρχές να συντονίσουν καλύτερα τη δράση σε εθνικό επίπεδο, με στοχευμένα μέτρα και παρακολούθηση των στοιχείων για τους νέους, κάτι που δεν είχε συμβεί σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού.
- 36** Πέντε κράτη μέλη (Δανία, Εσθονία, Κάτω Χώρες, Αυστρία και Φινλανδία) δεν προέβλεψαν χρηματοδότηση από το ΕΚΤ και την ΠΑΝ στο πλαίσιο του κωδικού παρέμβασης για την απασχόληση των νέων (103). Κανένα από αυτά δεν αντιμετώπιζε μείζονες προκλήσεις ούτε είχε λάβει ειδικές ανά χώρα συστάσεις σχετικά με τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής¹³ κατά τον χρόνο κατανομής των κονδυλίων. Τα τελευταία, όμως χρόνια, σε ορισμένα από αυτά η κατάσταση όσον αφορά την ανεργία των νέων επιδεινώθηκε (βλέπε την τελευταία *κοινή έκθεση για την απασχόληση*).

Η REACT-EU παρείχε συμπληρωματική χρηματοδότηση για την πρόσληψη νέων ή τη διατήρησή τους στην απασχόληση

- 37** Το 2020 διατέθηκαν μέσω της REACT-EU πρόσθετοι πόροι για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Σημαντικό ποσοστό (23 %) των πόρων της REACT-EU διατέθηκε για τη στήριξη της απασχόλησης¹⁴. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για τη διατήρηση θέσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένων θέσεων στις οποίες απασχολούνταν νέοι, μεταξύ άλλων μέσω συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας, για τη δημιουργία θέσεων εργασίας για άτομα σε ευάλωτη κατάσταση, καθώς και για ειδικά μέτρα για την απασχόληση των νέων.

¹³ SWD(2020) 216, σ. 14-16.

¹⁴ Ειδική έκθεση 02/2023.

38 Το ποσό της χρηματοδότησης REACT-EU που τα κράτη μέλη διέθεσαν για τη στήριξη της βιώσιμης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας (στο πλαίσιο του **κωδικού παρέμβασης 103**) ανήλθε σε **1,5 δισεκατομμύρια ευρώ**. Διαπιστώσαμε ότι μόνο τέσσερα κράτη μέλη διέθεσαν χρηματοδότηση στο πλαίσιο αυτού του κωδικού παρέμβασης: η Ιταλία (1,23 δισ. ευρώ), η Ισπανία (193 εκατ. ευρώ), η Γερμανία (47 εκατ. ευρώ) και η Γαλλία (33 εκατ. ευρώ) (βλέπε παραδείγματα στο [πλαίσιο 2](#)).

Πλαίσιο 2

Μέτρα REACT-EU για την καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας στη Γερμανία, την Ισπανία και την Ιταλία

Στη **Γερμανία**, το ομόσπονδο κράτος Ρηνανία-Παλατινάτο διέθεσε χρηματοδότηση ύψους 26 εκατομμυρίων ευρώ από τη REACT-EU στο επιχειρησιακό πρόγραμμά του υπό το ΕΚΤ, εκ των οποίων 5,8 εκατομμύρια ευρώ διατέθηκαν ειδικά για δράσεις στον τομέα της απασχόλησης των νέων. Το μέτρο που ελέγξαμε (**Jump**) απευθυνόταν σε νέους που χρειάζονταν βοήθεια για τη μετάβαση από τη σχολική εκπαίδευση στον κόσμο της εργασίας. Παρείχε στήριξη σε νέους που αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην εξεύρεση θέσης μαθητείας ή εργασίας, παρέχοντάς τους υπηρεσίες όπως συμβουλευτική καθοδήγηση, κατάρτιση σε μη τεχνικές δεξιότητες και διαμεσολάβηση για την εξεύρεση εργασίας.

Το 2021 η **Ισπανία** διέθεσε χρηματοδότηση ύψους 0,7 δισεκατομμυρίων ευρώ από πόρους της REACT-EU σε επιχειρησιακό πρόγραμμα υπό το ΕΚΤ 2014-2020 για την Καταλονία. Το ποσό αυτό υπερέβαινε τη στήριξη που είχε λάβει η Καταλονία για ολόκληρη την περίοδο 2014-2020 από το ΕΚΤ και την ΠΑΝ, και επιδίωξη ήταν η ανάκαμψη από την κρίση που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 και τις κοινωνικές επιπτώσεις της. Η δημόσια υπηρεσία απασχόλησης της Καταλονίας υλοποίησε το έργο «**Ayudas a la contratación para jóvenes**», ύψους 125 εκατ. ευρώ, ειδικά για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων. Στο πλαίσιο του έργου αυτού εργοδότες επιδοτούνταν για να προσφέρουν συμβάσεις πλήρους απασχόλησης σε άτομα ηλικίας κάτω των 30 ετών. Η στήριξη χορηγούνταν ανεξάρτητα από το είδος της σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι είχε ελάχιστη διάρκεια ενός έτους.

Το 2021 η **Ιταλία** διέθεσε 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ από πόρους της REACT-EU (ποσό που στη συνέχεια αυξήθηκε σε 6 δισεκατομμύρια ευρώ) στο εθνικό επιχειρησιακό της πρόγραμμα για την απασχόληση (**Sistemi di politiche attive per l'occupazione**), με στόχο την ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και τη μείωση της ανεργίας, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Μεταξύ των μέτρων, το «**Esonero giovani under 36**» θεσπίστηκε ειδικά για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων μέσω κινήτρων για προσλήψεις, με αρχική χρηματοδότηση ύψους 200 εκατομμυρίων ευρώ για το 2021, η οποία στη συνέχεια αυξήθηκε σε 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

- 39** Τα κράτη μέλη μπορούσαν να χρησιμοποήσουν τη χρηματοδότηση REACT-EU για τη στήριξη όχι μόνο των νέων ΕΕΑΚ, αλλά και των νέων εν γένει, ως απάντηση στην κατάσταση που δημιουργήθηκε στην αγορά εργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.
- 40** Οι εθνικές αρχές με εκπροσώπους των οποίων συνομιλήσαμε στη Γερμανία, την Ισπανία και την Ιταλία αξιολόγησαν θετικά τόσο τη διαθεσιμότητα των κονδυλίων REACT-EU τη στιγμή που χρειάζονταν όσο και το υψηλό ποσοστό συγχρηματοδότησης (ποσό ενωσιακής χρηματοδότησης επιπλέον των εθνικών πόρων). Στο πλαίσιο της REACT-EU διανεμήθηκαν πρόσθετοι πόροι σε όλα τα κράτη μέλη προς χρήση έως το 2023, κάτι που αποτέλεσε μια πραγματική «γέφυρα χρηματοδότησης» μεταξύ των περιόδων 2014-2020 και 2021-2027. Ωστόσο, η διαθεσιμότητα αυτής της πρόσθετης χρηματοδότησης είχε ως αποτέλεσμα να καθυστερήσει η υλοποίηση μέτρων με παρόμοιους στόχους στο πλαίσιο του ΕΚΤ+ (σημείο 45).

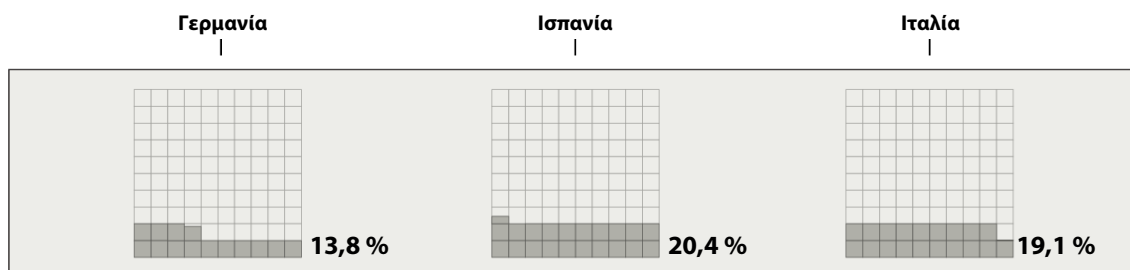
Η καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας παραμένει βασικός στόχος του ΕΚΤ+ για την περίοδο 2021-2027, αλλά η υλοποίηση έχει καθυστερήσει

- 41** Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 εισήχθη στον κανονισμό για το ΕΚΤ+ η έννοια της «θεματικής συγκέντρωσης»¹⁵, δηλαδή της κατά προτεραιότητα ιεράρχησης των μέτρων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων. Όσον αφορά την ανεργία των νέων, στα κράτη μέλη όπου ο αριθμός των ΕΕΑΚ υπερέβαινε τον μέσο όρο της ΕΕ το διάστημα 2017-2019, το 12,5 % των πόρων του ΕΚΤ+ έπρεπε να διατεθεί για στοχευμένες δράσεις και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη στήριξη της απασχόλησης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης των νέων¹⁶.
- 42** Από τα τρία κράτη μέλη που εξετάσαμε λεπτομερώς στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, η Ισπανία και η Ιταλία όφειλαν να συμμορφωθούν με την ελάχιστη απαίτηση θεματικής συγκέντρωσης του 12,5 %, ενώ η Γερμανία δεν είχε τέτοια υποχρέωση, επειδή ο αριθμός των ΕΕΑΚ στον πληθυσμό της ήταν χαμηλότερος από τον μέσο όρο της ΕΕ. Στο [γράφημα 5](#) παρουσιάζεται η χρηματοδότηση που είχε διατεθεί έως τον Δεκέμβριο του 2025 στο πλαίσιο του ΕΚΤ+ για την απασχόληση των νέων στα εν λόγω τρία κράτη μέλη, με βάση τα στοιχεία που παρείχε η Επιτροπή.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/1057, άρθρο 7.

¹⁶ Αυτόθι, άρθρο 7, παράγραφος 6, και άρθρο 11.

Γράφημα 5 | Κονδύλια του ΕΚΤ+ για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων στη Γερμανία, την Ισπανία και την Ιταλία (ως είχαν τον Δεκέμβριο του 2025)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρείχε η Επιτροπή.

- 43** Η υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής της περιόδου 2021-2027 προσέκρουσε σε εμπόδια που οδήγησαν σε καθυστερήσεις σε σύγκριση με τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού¹⁷. Η χρηματοδότηση για έργα επιλεγέντα προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του πεδίου παρέμβασης 136 στα προγράμματα του ΕΚΤ+ που ελέγξαμε στην Ισπανία και την Ιταλία αυξήθηκε σημαντικά το 2025, αλλά οι δηλωθείσες δαπάνες υστερούσαν (*γράφημα 6*).

Γράφημα 6 | Αξία των επιλεγέντων έργων και δηλωθείσες δαπάνες στο πλαίσιο των ελεγχθέντων προγραμμάτων του ΕΚΤ+ τον Δεκέμβριο του 2024 και τον Δεκέμβριο του 2025, σε σύγκριση με τα ποσά που είχαν προγραμματιστεί

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Ποσά που προβλέπονταν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα	Δεκέμβριος 2024		Δεκέμβριος 2025	
		Αξία των επιλεγέντων έργων	Δηλωθείσες δαπάνες	Αξία των επιλεγέντων έργων	Δηλωθείσες δαπάνες
ΕΚΤ+ Βόρεια Ρηνανία-Βεσφολία 	178,5	112,8	8,4	173,7	27,7
ΕΚΤ+ Ρηνανία-Παλατινάτο 	18,0	9,9	7,8	10,3	8,7
ΕΚΤ+ Empleo Juvenil 	924,5	542,0	-	851,9	150,2
PN Giovanni donne e lavoro 	1 394,4	27,5	-	1 328,9	140,4

Σημ.: Ποσά της ΕΕ (χωρίς συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη) υπό το πεδίο παρέμβασης 136.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του SFC και στοιχείων που παρείχε η Επιτροπή.

- 44** Η υλοποίηση του ΕΚΤ+ ξεκίνησε αργότερα λόγω της βραδύτερης από την αναμενόμενη έγκρισης του νομικού πλαισίου, της ανάγκης αντιμετώπισης των διαδοχικών κρίσεων που προέκυψαν και της προτεραιότητας που δόθηκε στην υλοποίηση του ΜΑΑ, ο οποίος έχει συντομότερες προθεσμίες¹⁸.

¹⁷ COM(2025) 164, σ. 2.

¹⁸ COM(2025) 163.

- 45** Όπως επισημάνσαμε στην [έκθεσή μας του 2023](#) σχετικά με την προσαρμογή των κανόνων της πολιτικής συνοχής για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, η ΕΕ αντέδρασε άμεσα. Οι σημαντικοί νέοι πόροι που κατέστησαν διαθέσιμοι με τη REACT-EU έδωσαν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσουν πρόσθετες επενδύσεις, αλλά παράλληλα ενέτειναν τις πιέσεις για την πραγματοποίηση δαπανών, δεδομένου ιδίως του πολύ σύντομου χρονοδιαγράμματος. Οι αλλαγές στο νομικό πλαίσιο είχαν ως συνέπεια πρόσθετες εργασίες προγραμματισμού και διοικητικό φόρτο για τις διαχειριστικές αρχές και συνετέλεσαν στην καθυστερημένη έναρξη της χρηματοδότησης την περίοδο 2021-2027.
- 46** Συνολικά, τα κράτη μέλη διέθεσαν περίπου 10 δισεκατομμύρια ευρώ από τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ+ για την ειδική στήριξη για την απασχόληση των νέων. Ωστόσο, η εκτέλεση αυτών των κονδυλίων ήταν βραδύτερη από ό,τι αναμενόταν κατά τα πρώτα έτη της περιόδου. Αν και ο ρυθμός επιλογής των έργων στα κράτη μέλη έχει επιταχυνθεί σημαντικά, εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος λιγότερο αποτελεσματικής χρήσης των διαθέσιμων κονδυλίων εξαιτίας της πίεσης για ανάλωση της χρηματοδότησης προς το τέλος της περιόδου προγραμματισμού.

Η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες συνέπειες των μέτρων στήριξης της απασχόλησης των νέων που χρηματοδοτούνται με ενωσιακούς πόρους

- 47** Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της εκτέλεσης των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής της ΕΕ που προορίζονται για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων από τα κράτη μέλη, με στόχο να μετρά την αποτελεσματικότητά τους και να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις για μελλοντικές πρωτοβουλίες. Εξετάσαμε πώς η Επιτροπή εκτελεί αυτό το καθήκον, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών στους οποίους βασίζεται.
- 48** Για να είναι δυνατή η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μέτρων στήριξης των νέων χωριστά από όλες τις άλλες ηλικιακές ομάδες αναζητούντων εργασίας, είναι αναγκαία η συλλογή και η αναφορά στοιχείων ανά ηλικιακή ομάδα. Στην πράξη, εκτός από τα μέτρα που αφορούν ειδικά τους νέους, υπάρχουν μέτρα ανοικτά σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, τα αποτελέσματα των οποίων δεν αποσυναθροίζονται ανά ηλικιακή ομάδα. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι διαθέσιμες ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα που αφορούν ειδικά τους νέους.

- 49** Επιπλέον, για το ΕΚΤ+ δεν υπάρχει κοινός, περισσότερο μακροπρόθεσμος δείκτης αποτελέσματος που θα παρείχε στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια των αποτελεσμάτων των μέτρων για την απασχόληση των νέων. Οι περισσότερο μακροπρόθεσμοι δείκτες αποτελέσματος αφορούν την κατάσταση της απασχόλησης μετά από έξι μήνες. Δεν υπάρχει κοινός δείκτης αποτελέσματος με ορίζοντα πέραν των έξι μηνών, για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης από το ΕΚΤ+ π.χ. 12 ή 18 μήνες μετά τη στήριξη. Τέτοιοι δείκτες, πέραν των έξι μηνών, προβλέπονται στο [πλαίσιο για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Εγγυήσεων για τη Νεολαία](#), το οποίο όμως είναι χωριστό από αυτό του ΕΚΤ+ και καλύπτει ορισμένα, αλλά όχι όλα τα μέτρα του ΕΚΤ+ για την απασχόληση των νέων.
- 50** Σύμφωνα με την Επιτροπή, με τον περιορισμό της μέτρησης των περισσότερο μακροπρόθεσμων δεικτών σε έξι μήνες επιδιωκόταν να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της ανάγκης, αφενός, μέτρησης της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων και, αφετέρου, διασφάλισης επαρκούς ποιότητας των δεδομένων, διατηρώντας παράλληλα το διοικητικό κόστος σε εύλογο επίπεδο. Ωστόσο, αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια του αντικτύπου των υποστηριζόμενων δράσεων, κάτι που περιορίζει τις δυνατότητες άντλησης διδαγμάτων σε επίπεδο πολιτικής, τα οποία θα ήταν χρήσιμα ιδίως για τον καλύτερο σχεδιασμό μελλοντικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση των νέων. Μελλοντικές αξιολογήσεις πολιτικής ενδεχομένως να καλύψουν αυτές τις πτυχές, αλλά δεν υπάρχει εγγύηση ότι αυτό θα συμβεί, ούτε πότε.
- 51** Η πρόταση για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης των δαπανών και επιδόσεων του προϋπολογισμού για την περίοδο προγραμματισμού μετά το 2027¹⁹ περιλαμβάνει δείκτη εκροής για μέτρα που βελτιώνουν την πρόσβαση στην απασχόληση των νέων, παρακολουθώντας τον «αριθμό συμμετεχόντων – ανά φύλο, ανά εργασιακό καθεστώς, ανά ηλικία και ανά επίπεδο εκπαίδευσης» και δείκτη αποτελέσματος που παρακολουθεί τον «αριθμό συμμετεχόντων – ανά καθεστώς μετά τη συμμετοχή (απόκτηση επαγγελματικών προσόντων, συμμετοχή σε αναζήτηση εργασίας, εκπαίδευση ή κατάρτιση, απασχόληση) και ανά φύλο»²⁰. Ωστόσο, ο δείκτης αποτελέσματος δεν περιλαμβάνει μακροπρόθεσμη προοπτική.

---

¹⁹ COM(2025) 545.

²⁰ Αυτόθι, παράρτημα Ι – Πεδία παρέμβασης και δείκτες, # 443.

Τα μέτρα που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ στήριξαν τις προσλήψεις νέων, αλλά δεν ήταν επαρκώς εστιασμένα στην επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων και στην προσέγγιση ευάλωτων ομάδων

Η απασχόληση των νέων στηρίχθηκε στο πλαίσιο σειράς μέτρων που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ

- 52** Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον σχεδιασμό των μέτρων και την κατανομή της χρηματοδότησης της ΕΕ σε αυτά στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων τους, ενώ η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για την ορθή χρήση του προϋπολογισμού της ΕΕ.
- 53** Για τον έλεγχό μας επιλέξαμε 10 προγράμματα, έξι για την περίοδο 2014-2020 και τέσσερα για την περίοδο 2021-2027, σε τρία κράτη μέλη, τη **Γερμανία**, την **Ισπανία** και την **Ιταλία**, όπως φαίνεται στο [γράφημα 7](#). Η επιλογή των εν λόγω προγραμμάτων βασίστηκε στα ποσά που είχαν προβλεφθεί για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων στο πλαίσιο του κωδικού παρέμβασης 103 και του πεδίου παρέμβασης 136 (σημείο **32**). Εξετάσαμε ειδικότερα εννέα μέτρα που επικεντρώνονταν στην απασχόληση των νέων και εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, όπως περιγράφεται στο [παράρτημα II](#).

Γράφημα 7 | Προγράμματα που επιλέξαμε για τον έλεγχό μας και ποσό που είχε προβλεφθεί υπό τον κωδικό παρέμβασης 103 και το πεδίο παρέμβασης 136

	Διατεθέν ποσό (εκατ. ευρώ)	Πηγή χρηματοδότησης				Περίοδος προγραμματισμού	
		EKT	REACT-EU	ΠΑΝ	EKT+	2014-2020	2021-2027
 DE	Επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΚΤ Ρηνανία-Παλατινάτο	5,8					☒
	Επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΚΤ Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία	244,8					☒
	Πρόγραμμα ΕΚΤ+ /ΤΔΜ Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία	178,5					☒
	Πρόγραμμα ΕΚΤ+ Ρηνανία-Παλατινάτο	18,0					☒
 ES	ΕΠ ΕΚΤ 2014 EMPLEO JUVENIL	3 196,2					☒
	ΕΠ ΕΚΤ 2014 C.A. CATALUÑA	125,0					☒
	ΕΚΤ+ Empleo Juvenil	924,5					☒
 IT	PON Iniziativa Occupazione Giovani	1 969,0					☒
	PON Sistemi di politiche attive per l'occupazione	1 260,5					☒
	PN Giovani, donne e lavoro	1 394,4					☒

Σημ.: Προγραμματισμένα ποσά της ΕΕ (χωρίς συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη) υπό τον κωδικό παρέμβασης 103 (ΕΚΤ, ΠΑΝ, REACT-EU) και το πεδίο παρέμβασης 136 (ΕΚΤ+).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που αντλήθηκαν από το SFC τον Ιανουάριο του 2026.

54 Η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας λαμβάνει διάφορες μορφές. Τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ για τη μείωση της νεανικής ανεργίας σχεδιάζονται και εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη και μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε:

- κίνητρα για προσλήψεις, δηλαδή οικονομικά οφέλη για τους εργοδότες που προσλαμβάνουν νέους,
- μέτρα διατήρησης των θέσεων εργασίας, με στόχο την παραμονή των νέων σε θέσεις εργασίας,
- άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας (π.χ. αναβάθμιση δεξιοτήτων, επαγγελματική καθοδήγηση, στήριξη για την παρακολούθηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης).

- 55** Η Επιτροπή δεν διαθέτει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την κατανομή των κονδυλίων της ΕΕ στα διάφορα μέτρα από τα κράτη μέλη ούτε για τον αριθμό των νέων που συμμετέχουν σε καθένα από αυτά. Ακόμη, δεν έχει διενεργήσει λεπτομερή συγκριτική ανάλυση του αντικτύπου των διάφορων μορφών στήριξης.
- 56** Στα δύο γερμανικά προγράμματα ομόσπονδων κρατών που εξετάσαμε, η χρηματοδότηση της περιόδου 2014-2020 στο πλαίσιο του κωδικού παρέμβασης 103 χρησιμοποιήθηκε κυρίως για τη στήριξη της συμμετοχής στην επαγγελματική κατάρτιση. Στην Ισπανία, περίπου το ήμισυ των δαπανών των δύο προγραμμάτων που εξετάσαμε αφορούσε κίνητρα για προσλήψεις και προγράμματα διατήρησης θέσεων εργασίας, ενώ σημαντικά ποσά δαπανήθηκαν επίσης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων και για διάφορα μέτρα ενεργοποίησης και ένταξης. Στην Ιταλία, τα προγράμματα που επιλέξαμε επικεντρώνονταν κυρίως σε κίνητρα για προσλήψεις, ιδίως στο πλαίσιο της REACT-EU, ενώ σημαντική χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων διατέθηκε επίσης για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επαγγελματική καθοδήγηση.

Από μόνα τους, τα κίνητρα για προσλήψεις δεν επαρκούν για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων

- 57** Τα κίνητρα για προσλήψεις μπορούν να βασίζονται σε τρία σκεπτικά²¹:
- ο το οικονομικό σκεπτικό, που εστιάζει στην τόνωση της ζήτησης εργασίας συνολικά και στη δημιουργία θέσεων εργασίας·
  - ο το κοινωνικό σκεπτικό, που επικεντρώνεται στη στήριξη της απασχόλησης συγκεκριμένων ομάδων που βρίσκονται ενδεχομένως σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας, αντισταθμίζοντας τη χαμηλότερη αρχική παραγωγικότητα για να προωθηθεί μια συμπεριληπτικότερη κατανομή των θέσεων εργασίας· και
  - ο το σκεπτικό της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, που εστιάζει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας των εργαζομένων, παραδείγματος χάριν συνδυάζοντας επιδοτήσεις με κατάρτιση για την κάλυψη των αναγκών τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων σε δεξιότητες.

Στην πράξη, πολλά κίνητρα για προσλήψεις δεν εμπίπτουν καθαρά σε μία μόνο κατηγορία αλλά αποτελούν συνδυασμό αυτών των επιδιώξεων.

---

²¹ Stimulating job demand: The design of effective hiring subsidies in Europe, EEPO Review (2014).

58 Τα κράτη μέλη σχεδιάζουν τα κίνητρα για προσλήψεις με γνώμονα τις ομάδες-στόχο και τα αποτελέσματα που επιδιώκουν να επιτύχουν. Τα κίνητρα αυτά θα πρέπει να είναι προσεκτικά στοχευμένα, ώστε να αυξάνεται η πιθανότητα επίτευξης των επιθυμητών στόχων. Το Συμβούλιο είχε συστήσει ήδη το 2013 να χρησιμοποιηθούν στοχευμένες και καλά σχεδιασμένες επιδοτήσεις μισθών και προσλήψεων για να ενθαρρυνθούν οι εργοδότες να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για τους νέους²². Σε σχέση με τα κίνητρα για προσλήψεις που επιλέξαμε, αξιολογήσαμε αν τα κράτη μέλη τα σχεδίασαν με έμφαση στη διασφάλιση της βιώσιμης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας και, μεταξύ άλλων, εξετάσαμε αν ήταν σαφές πότε ένας νέος μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ενταχθεί επιτυχώς (βλέπε σημεία 60-74).

59 Η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων για προσλήψεις, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον σχεδιασμό και τον τρόπο εφαρμογής τους. Αν τα κίνητρα δεν έχουν σχεδιαστεί σωστά, ενδέχεται να οδηγήσουν σε κατασπατάληση των δημόσιων πόρων, ιδίως στην περίπτωση που οι επιδοτούμενες θέσεις εργασίας θα είχαν ούτως ή άλλως δημιουργηθεί ή διατηρηθεί (πρόκειται για το «φαινόμενο της μη αποδοτικής δαπάνης») ή αν οι επιδοτήσεις ωθούν απλώς τους εργοδότες να προσλαμβάνουν ή να διατηρούν συγκεκριμένους εργαζόμενους αντί άλλων (κατάσταση γνωστή ως «φαινόμενο μετατόπισης»)²³. Ελέγξαμε κατά πόσο τα κράτη μέλη είχαν προβλέψει διασφαλίσεις για να μειώσουν τον κίνδυνο εμφάνισης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης όσον αφορά τα κίνητρα για προσλήψεις που επιλέξαμε (σημεία 75-81).

Τα κίνητρα για προσλήψεις που ελέγξαμε δεν είχαν πάντοτε σχεδιαστεί με γνώμονα τη διασφάλιση βιώσιμων θέσεων εργασίας για νέους

60 Οι γενικευμένες επιδοτήσεις προσλήψεων, αντικατοπτρίζοντας το οικονομικό σκεπτικό και σε συνδυασμό με συστήματα διατήρησης θέσεων εργασίας (βλέπε παράδειγμα στο [πλαίσιο 3](#)), μπορούν να χρησιμεύσουν ως μέσο ταχείας αντίδρασης σε περιόδους οικονομικής ύφεσης. Και στις δύο περιπτώσεις, προτεραιότητα σε περιόδους ύφεσης (όπως αυτή που προκλήθηκε από την πανδημία) αποτελεί η στήριξη της ζήτησης εργασίας και η αποφυγή βαθύτερης οικονομικής συρρίκνωσης, με στόχο τη διατήρηση ή τη δημιουργία θέσεων εργασίας βραχυπρόθεσμα.

²² Εγγυήσεις για τη Νεολαία, σημείο 17.

²³ Ευρωπαϊκό Εξάμηνο:Θεματικό ενημερωτικό δελτίο – Ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, 2017, σ. 9.

Πλαίσιο 3

Προγράμματα διατήρησης θέσεων εργασίας στην Ισπανία κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19

Στην Ισπανία, αξιολογήσαμε ένα σύστημα μειωμένου ωραρίου εργασίας («Expedientes de Regulación Temporal de Empleo» ή ERTE). Το μέτρο απευθυνόταν σε νέους που εργαζόνταν σε εταιρείες οι οποίες ανέστειλαν συμβάσεις ή εφάρμοσαν μειωμένο ωράριο εργασίας για να αποφύγουν τις απολύσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι ωφελούμενοι ήταν νέοι εργαζόμενοι που είχαν προηγουμένως εγγραφεί και λάβει στήριξη στο πλαίσιο των Εγγυήσεων για τη Νεολαία. Επωφελήθηκαν από το κίνητρο κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ERTE. Το σύστημα αυτό σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ως εφάπαξ στήριξη στο πλαίσιο συγκεκριμένης κρίσης και αποτελεί παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο τα κονδύλια της ΕΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών με ευέλικτο και δυναμικό τρόπο.

Το 2022, η [Κεντρική Τράπεζα της Ισπανίας ανέλυσε](#) το ERTE και διαπίστωσε ότι, σε σύγκριση με εργαζόμενους με παρόμοια χαρακτηριστικά, οι οποίοι ήταν οικονομικά μη ενεργοί ή άνεργοι και δεν καλύπτονταν από αυτό, οι πιθανότητες επιστροφής στην απασχόληση ήταν συνολικά καλύτερες για τους ωφελούμενους του συστήματος. Ωστόσο, προειδοποίησε επίσης ότι η αποτελεσματικότητα του ERTE μειώθηκε με την πάροδο του χρόνου, ιδίως για συγκεκριμένες ομάδες, όπως οι νεότεροι εργαζόμενοι, οι συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου και οι εργαζόμενοι σε συγκεκριμένους τομείς υπηρεσιών, κάτι που δείχνει ότι το σύστημα δεν ενδείκνυται ενδεχομένως για μακροπρόθεσμη στήριξη.

- 61** Από μια πιο μακροπρόθεσμη σκοπιά, αν οι θέσεις εργασίας δημιουργούνται μόνο για τη διάρκεια της επιδότησης, η πείρα που αποκτάται μπορεί και πάλι να ενισχύσει την απασχολησιμότητα των εργαζομένων, αλλά το συνολικό όφελος είναι πιο περιορισμένο²⁴.
- 62** Το 2021 η Επιτροπή συνέστησε²⁵ τα κίνητρα για προσλήψεις να ενσωματώνουν κατάλληλες διασφαλίσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι νέες θέσεις εργασίας θα είναι βιώσιμες και θα διατηρηθούν μετά τη λήξη των κινήτρων, με σταδιακή άρση της στήριξης με την πάροδο του χρόνου. Κατά κανόνα, θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν μια ισχυρή συνιστώσα κατάρτισης που να σχετίζεται με την αγορά εργασίας, και να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, την περιφερειακή διάσταση των αναγκών της αγοράς εργασίας.

²⁴ Ευρωπαϊκό Εξάμηνο: Θεματικό ενημερωτικό δελτίο – Ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, 2017, σ. 9.

²⁵ Σύσταση (ΕΕ) 2021/402 της Επιτροπής, παράγραφος 6.

63 Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

- να αξιολογούν την κατάσταση στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών των εργοδοτών, και να προσαρμόζουν τα κίνητρα αναλόγως·
- να συνδυάζουν τα κίνητρα για προσλήψεις με άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, όπως η κατάρτιση, με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων·
- να σχεδιάζουν μηχανισμούς που θα ενθαρρύνουν τους εργοδότες να διατηρούν τους εργαζόμενους μετά τη λήξη της επιδότησης.

64 Εργαλεία και φορείς όπως το *σύστημα πληροφοριών Excelsior* στην Ιταλία, το *IAB Beruf-Struktur-Entwicklung* στη Γερμανία ή η μονάδα Observatorio de las Ocupaciones της ισπανικής δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης (*πλαίσιο 4*), παρέχουν στις εθνικές αρχές και τους συμφεροντούχους χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την αγορά εργασίας.

Πλαίσιο 4

Εργαλεία για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την αγορά εργασίας στη Γερμανία, την Ισπανία και την Ιταλία

Στη Γερμανία, η στατιστική διεύθυνση της Bundesagentur für Arbeit δημοσιεύει τακτικά γενικές πληροφορίες για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών για τις καταγεγραμμένες κενές θέσεις εργασίας, καθώς και για τις εξελίξεις όσον αφορά την απασχόληση και την ανεργία, και ετήσια ανάλυση των ελλείψεων δεξιοτήτων. Οι πληροφορίες αυτές συμπληρώνονται με περισσότερο μακροπρόθεσμες προβλέψεις για την αγορά εργασίας, που καλύπτουν τις πλευρές τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς και προέρχονται κυρίως από την παρακολούθηση των δεξιοτήτων στο πλαίσιο του έργου QuBe. Επιπλέον, το Institut für Arbeitsmarkt und Berufsforschung δημοσιεύει επιλεγμένα ερευνητικά ευρήματα σχετικά με την αγορά εργασίας.

Στην Ισπανία, το Observatorio de las Ocupaciones παρουσιάζει τακτικά στοιχεία σχετικά με τις μεταβολές στις οικονομικές δραστηριότητες και τα επαγγέλματα. Στόχος είναι η πρόβλεψη και η αντιμετώπιση των προκλήσεων και των αναγκών της αγοράς εργασίας. Μεταξύ άλλων, το παρατηρητήριο αυτό δημοσιεύει εκθέσεις για την αγορά εργασίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, στοιχεία σχετικά με τις τάσεις στην απασχόληση στα επαγγέλματα με τις καλύτερες επιδόσεις και πληροφορίες για την απασχόληση όσον αφορά συγκεκριμένες πληθυσμιακές υποομάδες, όπως οι νέοι²⁶. Η έκθεση αυτή δεν περιλαμβάνει ειδική εκτίμηση των αναγκών των εργοδοτών. Τα στοιχεία για τους νέους δεν αναλύονται πάντοτε ανά ηλικιακή ομάδα.

Στην Ιταλία, η ανάλυση των αναγκών της αγοράς εργασίας βασίζεται σε πληροφορίες από το *σύστημα πληροφοριών Excelsior*, έργο που υλοποιείται από τα ιταλικά εμπορικά επιμελητήρια σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής και την ΕΕ. Το σύστημα αυτό, το οποίο εφαρμόζεται από το 1997, παρακολουθεί τις προοπτικές απασχόλησης και τις ανάγκες των ιταλικών επιχειρήσεων σε επαγγελματικά προσόντα, κατάρτιση και δεξιότητες. Λόγου χάριν, το τελευταίο έγγραφο ανάλυσης προοπτικών (για την περίοδο 2024-2028) δείχνει ότι, παρά τη μεγάλη ανάγκη για προσωπικό με τίτλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στους τομείς STEM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά), αναμένεται σημαντικό έλλειμμα: εκτιμάται ότι, συνολικά, χρειάζονται 17 000 έως 26 000 νέοι με αυτού του είδους τα προσόντα ετησίως²⁷.

65 Παρότι υπάρχουν εργαλεία για την αξιολόγηση της κατάστασης και των αναγκών της αγοράς εργασίας, διαπιστώσαμε ότι τα κίνητρα για προσλήψεις νέων δεν ήταν στοχευμένα, αλλά εφαρμόζονταν οριζόντια σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, με ελάχιστες εξαιρέσεις (βλέπε παράδειγμα στο [πλαίσιο 5](#)).

Πλαίσιο 5

Κίνητρα για προσλήψεις νέων στην Ιταλία εφαρμόζονταν στους περισσότερους τομείς πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την πανδημία

Η πρωτοβουλία «Esonero Giovani under 36», κίνητρο χρηματοδοτούμενο από την ΠΑΝ, συνίστατο σε μείωση κατά 50 % των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που κατέβαλλαν οι εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που προσλάμβαναν εργαζόμενους κάτω των 36 ετών την περίοδο 2019-2020. Το 2021 η εξαίρεση αυξήθηκε στο 100 % ή με ανώτατο όριο τα 6 000 ευρώ ετησίως για τρία έως τέσσερα χρόνια (ανάλογα με την περιφέρεια), με χρηματοδότηση από την REACT-EU και, στη συνέχεια, από το ΕΚΤ+.

Όπως και προηγούμενα παρόμοια μέτρα, η πρωτοβουλία «Esonero Giovani» κάλυπτε τους περισσότερους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, εξαιρουμένων μόνο του χρηματοπιστωτικού και του κλάδου της οικιακής απασχόλησης. Τα κίνητρα για προσλήψεις που εφαρμόστηκαν την περίοδο 2024-2025 με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ+ είχαν παρόμοια χαρακτηριστικά και επέκτειναν την επιλεξιμότητα στους εργαζόμενους του χρηματοπιστωτικού τομέα.

- 66** Στους κλάδους που αντιμετωπίζουν σοβαρές ελλείψεις δεξιοτήτων, το κύριο πρόβλημα είναι η ανεπάρκεια υποψηφίων με τα κατάλληλα προσόντα, το οποίο δεν μπορεί να επιλυθεί μόνο με κίνητρα για προσλήψεις. Επιπλέον, στις αγορές εργασίας όπου παρατηρείται έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, οι επιδοτήσεις για προσλήψεις εργαζομένων με αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν ενδεικτικό παράδειγμα φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης (βλέπε σημείο 59): όταν η ζήτηση είναι ήδη υψηλή, μεγάλο μέρος των επιδοτούμενων προσλήψεων θα γινόταν και χωρίς την επιδότηση.

²⁶ *Informe Jóvenes y mercado del trabajo*, έκθεση για τους νέους και την αγορά εργασίας.

²⁷ *Previsioni dei fabbisogni occupazionali e professionali in Italia a medio termine (2024-2028)*, σ. 46.

67 Όταν υπάρχουν διαθέσιμοι υποψήφιοι, που όμως είτε δεν διαθέτουν την αναγκαία πείρα είτε χρειάζονται αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους, κίνητρα οικονομικού χαρακτήρα μπορούν να ενθαρρύνουν τους εργοδότες να τους προσλάβουν και να επενδύσουν στην κατάρτισή τους. Στο πλαίσιο της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, τα κίνητρα για προσλήψεις πρέπει να έχουν στον πυρήνα τους μια συνιστώσα κατάρτισης, με στόχο τόσο την ενίσχυση της μελλοντικής απασχολησιμότητας των δικαιούχων όσο και την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων. Μολονότι εντοπίσαμε μέτρα που πράγματι αποσκοπούσαν στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων και στην αντιμετώπιση της έλλειψης δεξιοτήτων, τα κίνητρα για προσλήψεις που εξετάσαμε δεν προϋπέθεταν υποχρέωση παροχής κατάρτισης και ανάπτυξη δεξιοτήτων (βλέπε παράδειγμα στο [πλαίσιο 6](#)).

Πλαίσιο 6

Τα κίνητρα για προσλήψεις κατά κανόνα δεν συνοδεύονται από υποχρέωση παροχής κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων

Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, το ιταλικό πρόγραμμα του ΕΚΤ+ για την περίοδο 2021-2027 «Giovanì, Donne e Lavoro» αναγνωρίζει ότι κατά τον σχεδιασμό των μέτρων θα δοθεί η δέουσα προσοχή στην ανάγκη ανάπτυξης των δεξιοτήτων των νέων στους κλάδους της οικονομίας που επηρεάζονται περισσότερο από την πράσινη και την κλιματική μετάβαση, όπως οι βιώσιμες μεταφορές, η διαχείριση των αποβλήτων, η διαχείριση των υδάτινων πόρων, οι κατασκευές και το ενεργειακό σύστημα.

Τόσο οι δημόσιες όσο και οι ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης στην Ιταλία μπορούν να παραπέμπουν τους νέους σε χρηματοδοτούμενα με ενωσιακούς πόρους μέτρα κατάρτισης, αν δεν μπορούν να βρουν αμέσως κατάλληλη θέση εργασίας. Επίσης, το πρόγραμμα περιλαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης εισοδήματος κατά τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν διατάξεις που να εξαρτούν τα κίνητρα για προσλήψεις από την ανάπτυξη χρήσιμων δεξιοτήτων.

68 Τα κίνητρα για προσλήψεις πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν μηχανισμούς που ενθαρρύνουν τους εργοδότες να αυξήσουν την καθαρή απασχόληση και να διατηρήσουν τους εργαζόμενους μετά τη λήξη της επιδότησης. Το 2017²⁸, προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα τα κίνητρα για προσλήψεις να οδηγούν σε σταθερή απασχόληση, η Επιτροπή τόνισε τη σημασία της εισαγωγής προϋποθέσεων και της επαλήθευσης του κατά πόσον:

- ο ωφελούμενος νέος εξακολουθεί να εργάζεται στην επιχείρηση σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή (περίοδος διατήρησης) μετά τη λήξη της επιδότησης·
- υπάρχει καθαρή αύξηση των θέσεων εργασίας στην επιχείρηση.

69 Στην Ισπανία, τα κίνητρα για προσλήψεις νέων που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΚΤ / την ΠΑΝ σε ορισμένες περιπτώσεις περιλάμβαναν μεγαλύτερη στήριξη για συμβάσεις αορίστου χρόνου. Παραδείγματος χάριν, το «Programa Empleo Joven» ήταν ένα μέτρο συγχρηματοδότησης συμβάσεων νέων εργαζομένων για έξι μήνες στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου ή έως και για 12 μήνες στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου. Ωστόσο, το πρόγραμμα δεν προέβλεπε ελάχιστη περίοδο διατήρησης μετά τη λήξη της επιδότησης. Στο πλαίσιο του ΕΚΤ+, από το 2021 απαιτείται ελάχιστη περίοδος διατήρησης έως και 24 μηνών για ορισμένα μέτρα, σύμφωνα με μεταρρύθμιση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ισπανίας ([πλαίσιο 7](#)).

---

²⁸ Ευρωπαϊκό Εξάμηνο: Θεματικό ενημερωτικό δελτίο – Ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, 2017.

Πλαίσιο 7

Περίοδος διατήρησης των θέσεων εργασίας και συμβάσεις αορίστου χρόνου στην Ισπανία

Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ισπανίας περιλάμβανε τη «**Συνιστώσα 23 - Νέες δημόσιες πολιτικές για μια δυναμική, ανθεκτική και χωρίς αποκλεισμούς αγορά εργασίας**». Αυτή κάλυπτε μεταρρυθμίσεις για την απλούστευση των συμβάσεων, με γενίκευση της χρήσης συμβάσεων αορίστου χρόνου για την προώθηση της σταθερής απασχόλησης (μεταρρύθμιση 4), τον εκσυγχρονισμό των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και τον εξορθολογισμό των κινήτρων για προσλήψεις (μεταρρύθμιση 7). Το ισπανικό βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 32/2021 περιόρισε τη χρήση συμβάσεων ορισμένου χρόνου.

Το πρόγραμμα της Ισπανίας για την απασχόληση των νέων στο πλαίσιο του EKT+ περιλάμβανε το «**Μέτρο 5.A.08 - Κίνητρα για την πρόσληψη σε μόνιμες θέσεις νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης**», που συνίστατο σε κατ' αποκοπή πληρωμές για την ενθάρρυνση της πρόσληψης νέων σε μόνιμες θέσεις. Λόγω των προαναφερόμενων μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, οι όροι του προγράμματος απαιτούσαν τη διατήρηση των θέσεων εργασίας έως και για 24 μήνες μετά τη λήξη της στήριξης.

- 70** Στην Ιταλία, ένα από τα μέτρα που εξετάσαμε παρείχε κίνητρα μόνο για συμβάσεις αορίστου χρόνου, χωρίς ωστόσο να επιβάλλει ελάχιστη περίοδο διατήρησης μετά τη λήξη της ενωσιακής στήριξης. Σε μια προσπάθεια να διασφαλιστεί η καθαρή δημιουργία θέσεων εργασίας και να αποφευχθούν φαινόμενα μετατόπισης, το μέτρο περιλάμβανε επίσης διατάξεις για τον αποκλεισμό εργοδοτών οι οποίοι, εντός καθορισμένης περιόδου πριν και μετά τις επιδοτούμενες προσλήψεις, είχαν προβεί σε ατομικές ή ομαδικές απολύσεις που επηρέασαν θέσεις συγκρίσιμες με τις επιδοτούμενες.

71 Παρατηρήσαμε επίσης ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, εργαζόμενοι εγκατέλειψαν τις επιδοτούμενες θέσεις εργασίας πριν από τη λήξη της χρηματοδότησης. Στο (μικρό) δείγμα των νέων που υποστηρίχθηκαν από το «Programa Empleo Joven – La Caixa» στην Ισπανία, δύο στους δέκα εγκατέλειψαν το μέτρο πριν από την ολοκλήρωσή του. Ομοίως, στην περίπτωση του «Incentivo Occurazione NEET 2018-2019» στην Ιταλία, περίπου το ένα τέταρτο των συμβάσεων λύθηκε 24 μήνες μετά την έναρξη της σύμβασης εργασίας λόγω παραίτησης του/της εργαζόμενου/-ης²⁹. Τα μέτρα δεν προέβλεπαν συνέντευξη εξόδου με τις υπηρεσίες απασχόλησης, στο πλαίσιο των οποίων θα μπορούσαν να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα, κάτι που ενδεχομένως θα οδηγούσε σε βελτίωση του σχεδιασμού μελλοντικών μέτρων.

Δεν είναι απολύτως σαφές πότε ένας νέος μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ενταχθεί επιτυχώς στην αγορά εργασίας

72 Το 2017, το ευρωπαϊκό δίκτυο δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης ανέπτυξε μια [εργαλειοθήκη](#) προκειμένου να βοηθήσει τις υπηρεσίες απασχόλησης να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν την προσέγγισή τους για τη βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας. Η εργαλειοθήκη αυτή προσδιορίζει τρεις διαστάσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον ορισμό της βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας:

- την ένταξη σε **μακροχρόνια απασχόληση**, με έμφαση στον όγκο της εργασίας σε σχέση με τη διάρκεια της απασχόλησης,
- την ένταξη σε **απασχόληση που συνεπάγεται επαγγελματική εξέλιξη**, με έμφαση στην ποιότητα της αντιστοίχισης με θέσεις εργασίας,
- την **απασχολησιμότητα των αναζητούντων εργασία**, δηλαδή τον βαθμό στον οποίο οι δεξιότητές τους ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

73 Η χρήση της εργαλειοθήκης, με την οποία επιδιώκεται να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μέτρων ένταξης στην αγορά εργασίας, δεν είναι υποχρεωτική. Διαπιστώσαμε ότι οι ορισμοί της «βιώσιμης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας» στα επιχειρησιακά προγράμματα των κρατών μελών που επισκεφθήκαμε δεν κάλυπταν σαφώς και τις τρεις προαναφερθείσες διαστάσεις.

²⁹ *Incentivi all'assunzione Garanzia Giovani. Un'analisi valutativa*. Collana Focus Anpal N° 105, σ. 15.

74 Εάν δεν είναι σαφές πότε ένας νέος μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ενταχθεί επιτυχώς στην αγορά εργασίας, υπάρχει κίνδυνος η κατανομή και η χρήση των κονδυλίων της ΕΕ για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων να μην βασίζονται σε επαρκώς συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους. Στην πράξη, αυτό μπορεί να δυσχεράνει τόσο τον σχεδιασμό αποτελεσματικών μέτρων, όπως κίνητρα για προσλήψεις, όσο και τη μέτρηση των αποτελεσμάτων (βλέπε επίσης σημεία [47-51](#)).

Τα κίνητρα για προσλήψεις ρέπουν προς την εμφάνιση του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε μη αποδοτικά αποτελέσματα

- 75** Αξιολόγηση που διενεργήθηκε το 2023 στην Ισπανία (Καταλονία) σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο των κινήτρων για προσλήψεις νέων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κίνητρα δεν ήταν επαρκώς στοχευμένα και συνέστησε στις αρχές:
- να καθορίζουν τον πληθυσμό-στόχο των νέων ανέργων βάσει όχι μόνο της ηλικίας αλλά και άλλων μεταβλητών, όπως το μορφωτικό επίπεδο, το φύλο ή η διάρκεια της ανεργίας·
  - να ταξινομούν τους ευάλωτους άνεργους νέους με βάση αυτές τις μεταβλητές και να δίνουν προτεραιότητα στη στήριξη των πλέον ευπαθών.
- 76** Οι συστάσεις αντικατόπτριζαν το κοινωνικό σκεπτικό των κινήτρων πρόσληψης (σημείο [57](#)) και θα συνέβαλλαν στον μετριασμό του κινδύνου εμφάνισης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης. Το 2023 οι καταλανικές αρχές προέβησαν σε ενέργειες για την εφαρμογή τους ([πλαίσιο 8](#)). Ωστόσο, ο προσδιορισμός και η κατά προτεραιότητα ιεράρχηση του πληθυσμού-στόχου εξαρτώνται τελικά από τα κριτήρια που καθορίζονται στην εκάστοτε πρόσκληση χρηματοδότησης.

Πλαίσιο 8

Ενέργειες των ισπανικών αρχών σε συνέχεια των συστάσεων σχετικά με τα κίνητρα για προσλήψεις

Το 2023 οι καταλανικές αρχές αναθεώρησαν το νομικό πλαίσιο των κινήτρων για προσλήψεις (ORDEN EMT/213/2023) σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο αξιολόγησης. Η απόφαση σχετικά με μια πρόσκληση χρηματοδότησης μπορεί πλέον να προβλέπει διαφοροποιημένη κατανομή του προϋπολογισμού των επιχορηγήσεων με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

- ο το είδος των επιλέξιμων μέτρων,
- ο το είδος των δικαιούχων ή των οντοτήτων,
- ο το είδος της σύμβασης εργασίας,
- ο εδαφικό κριτήριο που συνδέεται, κατά περίπτωση, με τα δεδομένα για την ανεργία,
- ο το εργασιακό καθεστώς απασχόλησης των ατόμων στα οποία στοχεύουν τα μέτρα.

77 Οι νέοι κανόνες περιόρισαν επίσης το ύψος της επιδότησης στο 80 % κατ' ανώτατο όριο του τυπικού μηνιαίου κόστους της θέσης εργασίας για τον εργοδότη, με σαφή στόχο τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης. Ως αποτέλεσμα, οι εργοδότες επωμίζονται μέρος του κόστους εργασίας. Αυτό αντικατοπτρίζει μια βασική αρχή της υπεύθυνης διαχείρισης των δημόσιων δαπανών και περιορίζει τις δημόσιες δαπάνες ανά πρόληψη. Ωστόσο, η επιβολή ανώτατου ορίου δεν είχε ως αποτέλεσμα να δοθεί προτεραιότητα σε εκείνους που έχουν πιθανότητες να προσληφθούν μόνο αν υπάρχει χρηματικό κίνητρο, όπως οι νέοι με περιορισμένη εργασιακή πείρα ή με χαμηλό επίπεδο προσόντων ή εκείνοι που βρίσκονται για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτός της αγοράς εργασίας. Ως εκ τούτου, δεν αντιμετώπισε άμεσα τον κίνδυνο εμφάνισης φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης, δηλαδή την επιδότηση προσλήψεων που θα είχαν γίνει ούτως ή άλλως.

- 78** Οι αξιολογήσεις της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020³⁰ στην Ιταλία ανέδειξαν εγγενή προβλήματα των κινήτρων για προσλήψεις, όπως το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης και η επιλεκτική στατιστική. Η επιλεκτική στατιστική εμφανίζεται όταν οι εταιρείες χρησιμοποιούν το κίνητρο για να προσλάβουν τους νέους που σκόπευαν ούτως ή άλλως να προσλάβουν. Οι νέοι αυτοί, δηλαδή, πιθανότατα θα είχαν βρει δουλειά και χωρίς το κίνητρο. Οι αξιολογήσεις συνέστησαν την προσαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας και των ποσών της επιδότησης ώστε να αντικατοπτρίζουν καλύτερα την απασχολησιμότητα του ωφελούμενου νέου, με τη χρήση τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών δεικτών. Μολονότι το πρόγραμμα της περιόδου 2021-2027 περιλάμβανε σχετικές διατάξεις, τα κίνητρα για προσλήψεις³¹ που θεσπίστηκαν στη συνέχεια δεν ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες, καθώς απλώς αναπαρήγαγαν προηγούμενα μέτρα. Οι συμφεροντούχοι³² συνέστησαν επίσης την καλύτερη στόχευση των προσπαθειών στις ομάδες με τις μεγαλύτερες ανάγκες, σύσταση που δεν ελήφθη υπόψη κατά την υλοποίηση.
- 79** Για την αποτελεσματική στόχευση των κινήτρων απαιτούνται κατάλληλοι κανόνες, αλλά και επαρκείς δικλίδες ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή τους. Στο πλαίσιο των ετήσιων ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργούμε, έχουμε επιστήσει την προσοχή σε διάφορα ζητήματα σχετικά με τις δικλίδες ελέγχου των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας για τους στοχευόμενους νέους (σημείο **11** του *παραρτήματος I*). Η Επιτροπή εντόπισε επίσης ορισμένα ζητήματα κατά τους δικούς της ελέγχους και ζήτησε τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Μολονότι η μη επιλεξιμότητα δεν οδηγεί κατ' ανάγκη στην εμφάνιση φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης, αποτελεί ένδειξη πιθανών αδυναμιών στον έλεγχο των κανόνων στόχευσης.
- 80** Το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης είναι εκ φύσεως δύσκολο να μετρηθεί. Προϋπόθεση είναι να προσδιοριστεί, ή τουλάχιστον να εκτιμηθεί, τι θα είχαν πράξει οι εργοδότες ή οι εργαζόμενοι ελλείψει του κινήτρου. Αν υποθεθεί ότι όλες οι άλλες παράμετροι παραμένουν ίδιες, η απασχολησιμότητα ενός νέου είναι ευθέως ανάλογη προς τον κίνδυνο εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης.

³⁰ *Incentivi all'assunzione Garanzia Giovani. Un'analisi valutativa*. Collana Focus Anpal N° 105.

³¹ Decreto-Legge 7 maggio 2024, n. 60, άρθρο 2.

³² Dipartimento per le politiche di coesione, Programmazione della politica di coesione 2021-2027, Tavolo 4 «Un'Europa più sociale» – Sintesi degli esiti del confronto partenariale (Ιανουάριος 2020). Το έγγραφο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο opencoesione.gov.it.

81 Οι Ιταλικές αρχές υπολόγισαν έναν δείκτη μέτρησης της απασχολησιμότητας των νέων που είναι εγγεγραμμένοι στις Εγγυήσεις για τη Νεολαία, ο οποίος αντικατοπτρίζει την απόστασή τους από την αγορά εργασίας (*indice di profilazione*³³). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται πριν από την εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου. Η σύγκριση αυτού του δείκτη για όσους επωφελήθηκαν από επιδοτήσεις προσλήψεων κατά την περίοδο 2015-2019 και για όσους δεν επωφελήθηκαν, δείχνει ότι οι πρώτοι ήταν εξαρχής περισσότερο απασχολήσιμοι, κυρίως επειδή, κατά μέσο όρο, είχαν μεγαλύτερη εργασιακή πείρα³⁴. Αυτό είναι ενδεικτικό φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης. Ωστόσο, ακόμη και στην περίπτωση που μια θέση εργασίας θα είχε δημιουργηθεί χωρίς το κίνητρο για την πραγματοποίηση πρόσληψης, το κίνητρο αυτό μπορεί να συνέβαλε σε ευνοϊκότερους συμβατικούς όρους³⁵, λόγω χάριν αν οι κανόνες της επιδότησης προβλέπουν σύμβαση αορίστου χρόνου αντί για σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Η επαγγελματική καθοδήγηση και η στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης διευκολύνουν την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας

82 Και άλλα μέτρα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και δεν συνδέονται άμεσα με προσφορά εργασίας μπορούν να στηρίξουν την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τις ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία, θα πρέπει να προσαρμόζονται, στο μέτρο του δυνατού, στις ανάγκες των νέων δικαιούχων της στήριξης. Συχνά λαμβάνουν τη μορφή των λεγόμενων «μέτρων ενεργοποίησης»: εξατομικευμένη καθοδήγηση, ανάπτυξη προσωπικών σχεδίων δράσης και στήριξη για κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής. Αυτά τα μέτρα στήριξης αποτελούν σημαντικά εργαλεία για τις εθνικές αρχές. Μπορεί να αποτελούν το αναγκαίο πρώτο βήμα για τον εντοπισμό κατάλληλης προσφοράς εργασίας ή να αυξήσουν την απασχολησιμότητα ενός ατόμου στις περιπτώσεις που δεν μπορεί να εξασφαλιστεί προσφορά εργασίας. Εξετάσαμε πώς τα μέτρα αυτά στήριξαν την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

---

³³ *La Garanzia Giovani rafforzata e le politiche attive a sostegno dell'occupazione giovanile* – Primo rapporto di monitoraggio, INAPP, Ιούνιος 2025.

³⁴ *Incentivi all'assunzione Garanzia Giovani. Un'analisi valutativa*. Collana Focus Anpal N° 105, σ. 9.

³⁵ Αυτόθι, σ. 51.

- 83** Στα τρία κράτη μέλη που ελέγξαμε, οι νέοι στηρίχθηκαν στο πλαίσιο διάφορων ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας (σημείο 56). Ο έλεγχός μας κάλυψε ορισμένες από αυτές. Όπου ήταν δυνατόν, αναλύσαμε την κατάσταση της απασχόλησης των συμμετεχόντων που επωφελήθηκαν από τα εν λόγω μέτρα.
- 84** Στην Ιταλία, αξιολογήσαμε ένα μέτρο επαγγελματικής καθοδήγησης (**Accompagnamento al lavoro, πλαίσιο 9**) που διευκολύνει την είσοδο των νέων στην αγορά εργασίας, βοηθώντας τους να χαράξουν μια εξατομικευμένη διαδρομή. Το μέτρο αυτό μπορεί να συνδυάζεται, όχι όμως πάντοτε, με άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, όπως κίνητρα για προσλήψεις.

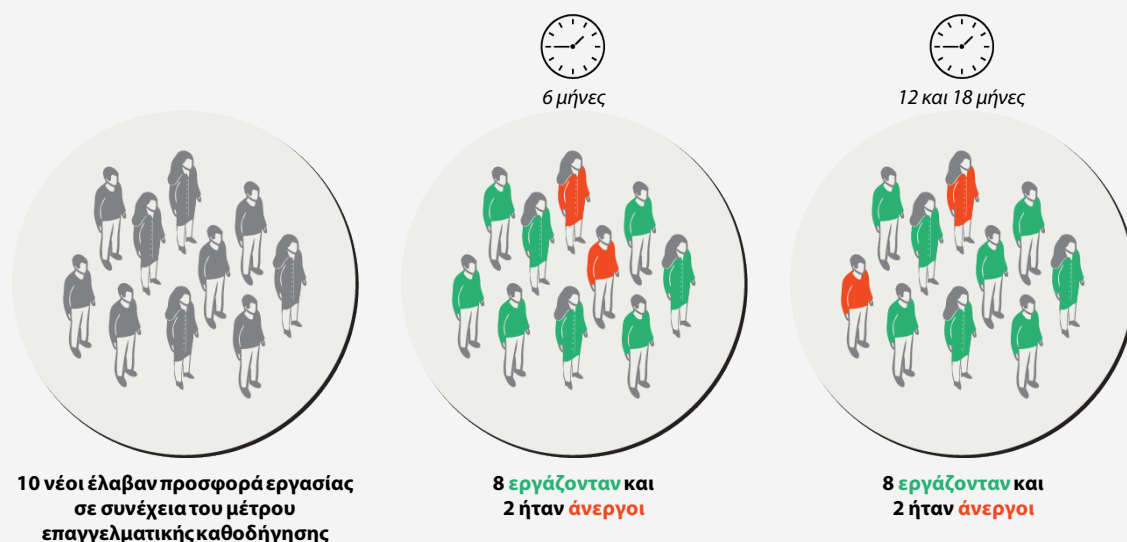
Πλαίσιο 9

Επαγγελματική καθοδήγηση ως μέσο διευκόλυνσης της εισόδου των νέων στην ιταλική αγορά εργασίας

Από την ανάλυση της κατάστασης απασχόλησης των νέων που συμμετείχαν σε δράση επαγγελματικής καθοδήγησης στο πλαίσιο του **επιχειρησιακού προγράμματος της Ιταλίας για την απασχόληση των νέων (Iniziativa occupazione giovani)** προκύπτει ότι εκείνοι που είχαν λάβει επαγγελματική καθοδήγηση είχαν, κατά μέσο όρο, υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης από εκείνους που δεν είχαν λάβει³⁶.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, 804 868 νέοι είχαν ολοκληρώσει ένα ή περισσότερα μέτρα στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος. Από αυτούς, 534 474, αριθμός που αντιστοιχεί στο 66,4 %, εργάζονταν. Λαμβάνοντας υπόψη το είδος των μέτρων στο οποίο συμμετείχαν, τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης καταγράφηκαν μεταξύ εκείνων που επωφεληθήκαν από κίνητρα για προσλήψεις (76,8 %) και από επαγγελματική καθοδήγηση ως αυτοτελές μέτρο (76,6 %), δηλαδή χωρίς να ακολουθήσουν άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας³⁷. Μολονότι η συμμετοχή σε ένα από αυτά τα μέτρα δεν εγγυόταν προσφορά εργασίας, οι πάροχοι υπηρεσιών απασχόλησης αμείβονταν μόνο εάν πράγματι εξασφαλιζόταν θέση εργασίας, με το ύψος της αμοιβής να εξαρτάται από το είδος σύμβασης (υψηλότερο για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου).

Αναλύσαμε, ενδεικτικά, την κατάσταση 10 νέων που είχαν λάβει προσφορά εργασίας στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, 6, 12 και 18 μήνες μετά την πρόσληψή τους. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο γράφημα που ακολουθεί.

Πηγή: ΕΕΣ.

³⁶ *Garanzia giovani in Italia*. Collana Focus Anpal N° 92, ενότητα 3.2.

- 85** Στην Ισπανία, η εγγραφή στο σύστημα «Εγγυήσεις για τη Νεολαία» παρείχε στους νέους ΕΕΑΚ πρόσβαση σε μια σειρά βοηθητικών μέτρων, όπως εξατομικευμένη καθοδήγηση και ανάπτυξη προσωπικών σχεδίων δράσης, συμπεριλαμβανομένων προσαρμοσμένων στις ανάγκες του καθενός καθεστώτων στήριξης. Στην [ετήσια έκθεσή μας για το 2021](#)³⁸ είχαμε αναφέρει περιπτώσεις στις οποίες νέοι που είχαν επωφεληθεί από κίνητρα για προσλήψεις εγγράφηκαν αναδρομικά στις Εγγυήσεις για τη Νεολαία, με αποτέλεσμα να μην επωφεληθούν πλήρως όλων των πρόσθετων παροχών που ήταν διαθέσιμες στο πλαίσιο του συστήματος αυτού.
- 86** Στη Γερμανία, ελέγξαμε τρία μέτρα που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΚΤ και τη REACT-EU και εστίαζαν στην πρόληψη της ανεργίας ή της αεργίας (βλέπε [παράρτημα II](#)). Τα μέτρα αυτά βοήθησαν μαθητές/σπουδαστές να διερευνήσουν επιλογές σταδιοδρομίας και τους καθοδήγησαν στη λήψη αποφάσεων μετά λόγου γνώσεως σχετικά με την εκπαίδευση και τη μελλοντική σταδιοδρομία τους. Επίσης, προσέφεραν εναλλακτικές μαθησιακές διαδρομές, όπως η μαθητεία, ώστε οι νέοι που εγκαταλείπουν πρόωρα την τυπική εκπαίδευση να μην βρεθούν άνεργοι. Ως αποτέλεσμα, βελτιώθηκαν επίσης οι προοπτικές απασχόλησής τους, δεδομένου ότι, στη Γερμανία, η μαθητεία αποτελεί βασική δίοδο προς τη σταθερή απασχόληση. Ωστόσο, δεν υπήρχαν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση απασχόλησης των νέων σε συνέχεια των μέτρων, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ανάλυσή της 12 ή 18 μήνες μετά την ένταξή τους σε αυτά.

Η προσέγγιση των οικονομικά μη ενεργών νέων παραμένει δυσχερής

- 87** Στη [σύστασή του του 2013 για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία](#), το Συμβούλιο συνέστησε να αναπτυχθούν αποτελεσματικές στρατηγικές και μηχανισμοί για τον εντοπισμό και την προσέγγιση των πλέον απομακρυσμένων από την αγορά εργασίας, δηλαδή των οικονομικά μη ενεργών νέων. Η σύσταση αυτή ενισχύθηκε το 2020. Εξετάσαμε τα μέτρα που έλαβαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη για να εντοπίσουν και να προσεγγίσουν τους νέους που βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση, με σκοπό την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

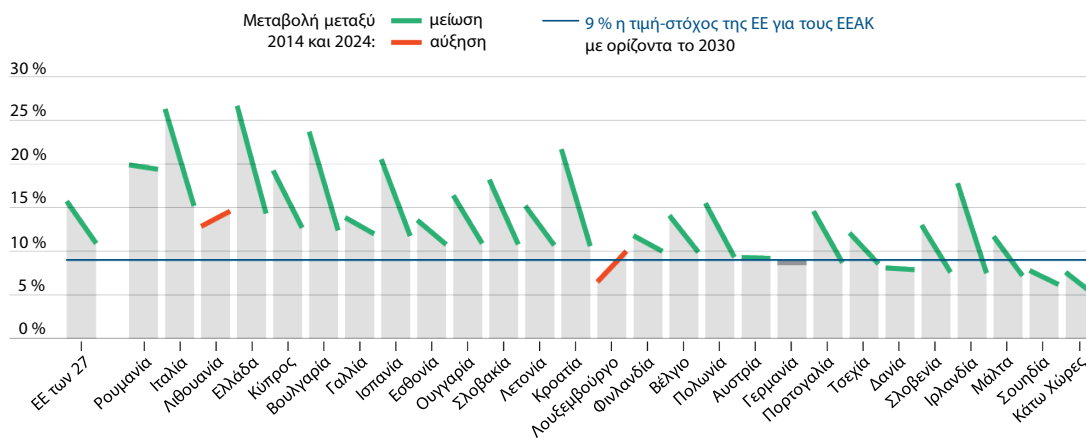
---

³⁷ *L'attuazione della garanzia giovani in Italia - Un bilancio del periodo maggio 2014-dicembre 2022*, ενότητα 3.2 (2023, Collana Biblioteca Anpal, αριθ. 27).

³⁸ Ετήσια έκθεση για το 2021, πλαίσιο 5.5.

- 88** Το ποσοστό των νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και κατάρτισης (ΕΕΑΚ) εξακολουθεί να υποχωρεί³⁹. Ωστόσο, αυτή η θετική εξέλιξη δεν αφορά εξίσου τις δύο συνιστώσες του πληθυσμού των ΕΕΑΚ, δηλαδή τους άνεργους και τους οικονομικά μη ενεργούς (δηλαδή τα άτομα που βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας).
- 89** Το συνολικό μερίδιο των ΕΕΑΚ στην ΕΕ μειώθηκε κατά 4,6 ποσοστιαίες μονάδες το διάστημα 2014-2024, με διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών (*γράφημα 8*). Το 2024, ποσοστό 11,1 % των νέων ηλικίας 15-29 ετών στην ΕΕ βρισκόταν εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης. Το ποσοστό αυτό υπερβαίνει κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες την τιμή-στόχο του 9 % που τέθηκε στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και πρέπει να επιτευχθεί έως το 2030.

Γράφημα 8 | Νέοι (ηλικίας 15-29 ετών) εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ), 2014 και 2024 (%)

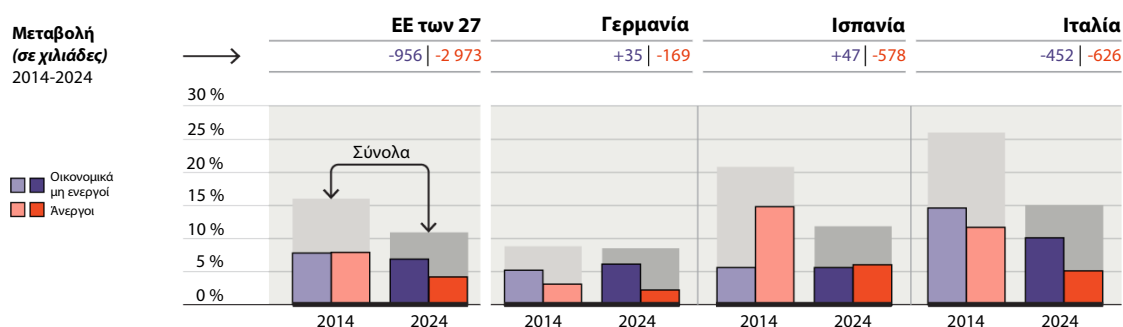
Σημ.: Οι χρονοσειρές για το Βέλγιο, τη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ισπανία και τη Γαλλία παρουσιάζουν διακοπές.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων της Eurostat που αντλήθηκαν στις 14.1.2026.

³⁹ COM(2024) 701.

90 Από την ανάλυσή μας για την ΕΕ συνολικά προκύπτει ότι η βελτίωση (3,9 εκατομμύρια ΕΕΑΚ λιγότεροι το 2024 σε σύγκριση με το 2014) οφείλεται κυρίως στη μείωση του αριθμού των άνεργων νέων (2,97 εκατομμύρια) και όχι των οικονομικά μη ενεργών (0,96 εκατομμύρια, το ήμισυ περίπου των οποίων στην Ιταλία). Ως εκ τούτου, η σύνθεση του πληθυσμού των νέων ΕΑΕΚ μεταβάλλεται, καθώς αυξάνεται το ποσοστό των οικονομικά μη ενεργών νέων⁴⁰. Το 2014 το 49,7 % των νέων ΕΕΑΚ ήταν μη ενεργοί οικονομικά, ενώ το 2024 το ποσοστό αυτό είχε αυξηθεί στο 62,2 %. Η τάση αυτή παρατηρείται και στα τρία κράτη μέλη που ελέγξαμε, με τον αριθμό των οικονομικά μη ενεργών νέων να αυξάνεται μάλιστα στη Γερμανία και την Ισπανία (η εξέλιξη και στα 27 κράτη μέλη παρουσιάζεται στο [γράφημα 9](#) και στο [παράρτημα III](#)). Οι οικονομικά μη ενεργοί νέοι συχνά απέχουν από την αγορά εργασίας λόγω παραγόντων όπως η έλλειψη των αναγκαίων δεξιοτήτων, εκπαίδευσης ή επαγγελματικής πείρας, ο τόπος διαμονής, προβλήματα υγείας ή κοινωνικοί φραγμοί, όπως οι διακρίσεις, και, ως εκ τούτου, είναι η περισσότερο δυσπρόσιτη και δύσκολη στην ένταξη ομάδα-στόχος.

Γράφημα 9 | Οικονομικά μη ενεργοί και άνεργοι νέοι (ηλικίας 15-29 ετών), 2014 και 2024 (%)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων της Eurostat που αντλήθηκαν στις 14.1.2026.

⁴⁰ SWD(2020) 216, σ. 12.

- 91** Οι μη ενεργοί νέοι ΕΕΑΚ αντιμετωπίζουν συνήθως θεσμικά εμπόδια όσον αφορά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, γεγονός ενδεικτικό της ανάγκης για ολοκληρωμένες στρατηγικές που βαίνουν πέραν των πολιτικών για την αγορά εργασίας. Το 2022 η Επιτροπή δημοσίευσε εργαλειοθήκη⁴¹ αποτελούμενη από εργαλεία και πρακτικές που μπορούν να διευκολύνουν τους φορείς που χρησιμοποιούν πόρους του ΕΚΤ+ για δράσεις ένταξης οικονομικά μη ενεργών ατόμων στον κόσμο της εργασίας. Η εργαλειοθήκη συνιστούσε τη στενή συνεργασία δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο:
- ο ανάμειξης οργανισμών με εμπειρία στην εξειδικευμένη υποστήριξη οικονομικά μη ενεργών ατόμων·
  - ο ενθάρρυνσης δραστηριοτήτων προσέγγισης ευάλωτων ατόμων·
  - ο περαιτέρω ανάπτυξης τέτοιων προσεγγίσεων για την ενθάρρυνση των ευάλωτων ατόμων να συμμετέχουν σε προγράμματα ένταξης στην αγορά εργασίας.
- 92** Η Επιτροπή εισήγαγε επίσης στο νομοθετικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027 ειδικές διατάξεις που απαιτούν από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν στοχευμένα μέτρα για την προσέγγιση των νέων⁴². Αυτό τονίστηκε και στις ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία.
- 93** Στην Ισπανία, στο πλαίσιο της δεύτερης αξιολόγησης των Εγγυήσεων για τη Νεολαία⁴³, προτάθηκε η θέσπιση μέτρου ειδικά για τους οικονομικά μη ενεργούς νέους. Συστάθηκε να καταβληθούν προσπάθειες για την ανάλυση των αναγκών και την προσέγγιση των νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης και χαρακτηρίζονται «οικονομικά μη ενεργοί». Στόχος ήταν η ενσωμάτωση αυτής της κατηγορίας νέων στα μέτρα των Εγγυήσεων για τη Νεολαία ώστε να δημιουργηθούν δίαυλοι πρόσβασης στην ομάδα αυτή και να προσφερθούν ευκαιρίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους.

---

⁴¹ [Improving collaboration to support the integration of long-term unemployed and inactive people, 2022.](#)

⁴² [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1057](#), άρθρο 7, παράγραφος 6, και [κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1060](#), παράρτημα IV, αναγκαίος πρόσφορος όρος 4.1.

⁴³ *II EVALUACIÓN DE LA INICIATIVA DE EMPLEO JUVENIL Informe de Evaluación, 2018.*

- 94** Η Ισπανία ανταποκρίθηκε στη σύσταση της αξιολόγησης προσθέτοντας στο «Σχέδιο εγγυήσεων για τη νεολαία+» του 2021 ένα μέτρο για τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών για τη νεολαία, καθώς και με άλλους φορείς που εργάζονται με νέους και τις οικογένειές τους⁴⁴. Είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί αν το μέτρο αυτό πέτυχε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.
- 95** Στην Ιταλία, το πρόγραμμα της περιόδου 2021-2027 που εξετάσαμε ανέφερε ότι, σύμφωνα με τις αξιολογήσεις των Εγγυήσεων για τη Νεολαία, οι πλέον ευάλωτες και μειονεκτούσες ομάδες δεν είχαν προσεγγιστεί ούτε κινητοποιηθεί επαρκώς. Για τον λόγο αυτό, το πρόγραμμα περιλάμβανε μια στοχευμένη δράση προσέγγισης. Ωστόσο, μέχρι τον Αύγουστο του 2025 η εφαρμογή του μέτρου δεν είχε ακόμη ξεκινήσει και η χρηματοδότηση που του είχε διατεθεί είχε μειωθεί σημαντικά ([πλαίσιο 10](#)).

Πλαίσιο 10

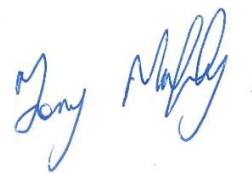
Μείωση της χρηματοδότησης για τη στρατηγική προσέγγισης στο πλαίσιο του ιταλικού προγράμματος του ΕΚΤ+ για την περίοδο 2021-2027 «Giovani, Donne e Lavoro»

Η αρχική έκδοση του εν λόγω προγράμματος για τη νεολαία, τις γυναίκες και την απασχόληση προέβλεπε κονδύλια ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2023-2024 για στρατηγικές προσέγγισης των ΕΕΑΚ, οι οποίες προγραμματίζονταν να υλοποιηθούν έως το τέλος του 2024. Ωστόσο, το 2025, κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, η υλοποίηση των μέτρων δεν είχε ξεκινήσει ακόμη. Η τελευταία έκδοση του προγράμματος που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Αύγουστο του 2025 προέβλεπε συνολικό ποσό 150 εκατομμυρίων ευρώ για την ίδια στρατηγική. Το ποσό αυτό ανακατανεμήθηκε σε άλλα μέτρα για την απασχόληση των νέων, ιδίως σε μέτρα κινήτρων για προσλήψεις, τα οποία, όμως, δεν στόχευαν ειδικά σε δραστηριότητες προσέγγισης.

⁴⁴ Μέτρο 8: Καθοδήγηση των αποθαρρυσμένων μη ενεργών οικονομικά νέων που βρίσκονται μακριά από την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό ή διατρέχουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και των δικαιούχων ελάχιστου εισοδήματος διαβίωσης.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα II, του οποίου προεδρεύει η Annetie Turtelboom, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 22ας Απριλίου 2026.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Σχετικά με τον έλεγχο

Νεανική ανεργία

- 01** Ως «νεανική ανεργία» νοείται η ανεργία των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (στο πλαίσιο των αρχικών [Εγγυήσεων για τη Νεολαία](#)) ή 15-29 ετών (στο πλαίσιο των [ενισχυμένων Εγγυήσεων για τη Νεολαία](#)). Πρόκειται για ζήτημα μείζονος σημασίας στα περισσότερα κράτη μέλη, παρά τη σταθερά φθίνουσα πορεία των σχετικών ποσοστών μετά την κορύφωσή τους το 2013.
- 02** Το ζήτημα της απασχόλησης των νέων αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των εθνικών και περιφερειακών κυβερνήσεων. Η ΕΕ υποστηρίζει και, όπου χρειάζεται, συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στον τομέα αυτό. Σε επίπεδο ΕΕ υπάρχουν κοινοί ορισμοί των εννοιών της «ανεργίας», της «απασχόλησης» και της «αεργίας» ([πλαίσιο 1](#)).

Πλαίσιο 1

Ορισμοί των άνεργων και των οικονομικά μη ενεργών ατόμων

Σύμφωνα με τη Eurostat και με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της [Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας](#), **άνεργο** είναι το άτομο:

- ο ηλικίας 15 έως 74 ετών
- ο που δεν απασχολείται (σύμφωνα με τον ορισμό της [απασχόλησης](#)) στη διάρκεια μιας δεδομένης «εβδομάδας αναφοράς» για τις στατιστικές της αγοράς εργασίας,
- ο είναι διαθέσιμο για εργασία, δηλαδή για αμειβόμενη απασχόληση ή αυτοαπασχόληση εντός των δύο εβδομάδων που έπονται της εβδομάδας αναφοράς, και το οποίο
- ο αναζητεί ενεργά εργασία, δηλαδή έχει προβεί σε ενέργειες για την αναζήτηση αμειβόμενης απασχόλησης ή την επιδίωξη αυτοαπασχόλησης κατά τη διάρκεια των τεσσάρων εβδομάδων που προηγήθηκαν της εβδομάδας αναφοράς, ή έχει βρει εργασία που πρόκειται να ξεκινήσει εντός τριών μηνών το πολύ από το τέλος της εβδομάδας αναφοράς.

Οικονομικά μη ενεργό θεωρείται ένα άτομο

- ο ηλικίας εργασίας που βρίσκεται [εκτός του εργατικού δυναμικού](#), δηλαδή δεν εμπίπτει ούτε στην κατηγορία των «απασχολούμενων» ούτε σε αυτή των «ανέργων». Ο όρος καλύπτει τα άτομα που τη δεδομένη στιγμή ούτε απασχολούνται ούτε αναζητούν ενεργά εργασία, όπως εκείνα που δεν είναι σε θέση να εργαστούν ή να ασκήσουν τακτικές δραστηριότητες λόγω παρατεταμένης ασθένειας, τους αποθαρρυσμένους εργαζόμενους, καθώς και τα παιδιά σχολικής ηλικίας, τους φοιτητές πλήρους φοίτησης και τους συνταξιούχους.

Πηγή: Eurostat και Διεθνής Οργάνωση Εργασίας.

Νομική βάση και πλαίσιο πολιτικής

- 03** Η ΕΕ μοιράζεται την αρμοδιότητα της πολιτικής απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής με τα κράτη μέλη. Οι πρωτοβουλίες της περιλαμβάνουν τον συντονισμό και την παρακολούθηση των εθνικών πολιτικών, τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και τη θέσπιση νομοθεσίας για τα δικαιώματα των εργαζομένων και τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Η πολιτική απασχόλησης βασίζεται στο **άρθρο 3, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση**.

- 04** Σύμφωνα με τη **Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**¹, τα κράτη μέλη και η ΕΕ θα πρέπει να αναπτύξουν συντονισμένη στρατηγική για την απασχόληση και ιδίως να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού και αγορών εργασίας ανταποκρινόμενων στις εξελίξεις της οικονομίας. Η ΕΕ *«συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης ενθαρρύνοντας την συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, υποστηρίζοντας και, εάν χρειάζεται, συμπληρώνοντας τη δράση τους»*². Ομοίως, η προώθηση της απασχόλησης αποτελεί κοινό στόχο της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης της ΕΕ και των κρατών μελών της³.
- 05** Οι **Εγγυήσεις για τη Νεολαία του 2013** και οι **ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη Νεολαία του 2020** αποτελούν το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας και αεργίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη είχαν ήδη δρομολογήσει τα εθνικά προγράμματα στο πλαίσιο των Εγγυήσεων για τη Νεολαία τον Ιανουάριο του 2014.
- 06** Από τον Νοέμβριο του 2017, οι Εγγυήσεις για τη Νεολαία θεωρούνται κοινωνικό δικαίωμα. Σύμφωνα με την τέταρτη αρχή του **ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων** (**«Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης»**), *«[ο]ι νέοι έχουν δικαίωμα σε συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία, άσκηση ή προσφορά εργασίας καλής ποιότητας εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την εκπαίδευση»*. Το σχέδιο δράσης του 2021 για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων εισήγαγε νέες, φιλόδοξες τιμές-στόχο για τους νέους, όπως η μείωση του ποσοστού των ΕΕΑΚ νέων ηλικίας 15-29 ετών από 12,6 % το 2019 σε 9 % μέχρι το 2030.
- 07** Οι κανονισμοί REACT-EU και EKT+ απαιτούν την τήρηση της σύστασης του Συμβουλίου του 2020 σχετικά με την **ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη Νεολαία** κατά την παροχή στήριξης στους νέους⁴. Αυτό σημαίνει ότι η στήριξη πρέπει να βασίζεται σε εξατομικευμένη προσέγγιση που περιλαμβάνει την κατάρτιση προφίλ και εξατομικευμένων σχεδίων δράσης και την παροχή συμβουλών, κατευθύνσεων και καθοδήγησης. Πρέπει επίσης να παρέχεται εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος (εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που ένας νέος καθίσταται άνεργος ή εξέρχεται από την τυπική εκπαίδευση).

---

¹ Άρθρα 145 και 146 της **Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**.

² Αυτόθι, άρθρο 147.

³ Αυτόθι, άρθρο 151.

⁴ **Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2221**, άρθρο 92β, και **κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057**, άρθρο 11.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

- 08** Τα κράτη μέλη είναι κατεξοχήν αρμόδια για την πολιτική απασχόλησης. Οι αρμοδιότητες της ΕΕ στον τομέα αυτό είναι συμπληρωματικές και καλύπτονται από την **ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση**. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών παρουσιάζονται στο [γράφημα 1](#).

Γράφημα 1 | Ρόλοι και αρμοδιότητες

Επιτροπή

Εφαρμόζει την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση κυρίως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως μέσω των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, των κοινών εκθέσεων για την απασχόληση και των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων (έως το 2023), καθώς και των εκθέσεων ανά χώρα και των ειδικών ανά χώρα συστάσεων.

Παρακολουθεί την ανεργία των νέων μέσω των ανά χώρα εκθέσεων που δημοσιεύονται στο πλαίσιο της «εαρινής δέσμης μέτρων» και των ειδικών ανά χώρα συστάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η **Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (ΓΔ EMPL)** είναι από κοινού αρμόδια με τα κράτη μέλη για τον προγραμματισμό της **χρηματοδότησης** για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων (ΕΚΤ, ΠΑΝ, REACT-EU και ΕΚΤ+), την παρακολούθηση της υλοποίησης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επακολούθων της, καθώς και για την αναφορά των σχετικών στοιχείων.

Κράτη μέλη (σε εθνικό ή/και υποεθνικό επίπεδο)

Είναι **αρμόδια για την εφαρμογή της πολιτικής για την απασχόληση**. Στο πλαίσιο του συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ, οφείλουν να καταρτίζουν και να υποβάλλουν ετησίως εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και έχουν την πολιτική υποχρέωση να υλοποιούν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Τα εθνικά κοινοβούλια συμβάλλουν στη μεταφορά των τιμών-στόχου της ΕΕ στο εθνικό επίπεδο, καθώς και στην κατάρτιση των ετήσιων ΕΠΜ (από το 2024, τα ΕΠΜ αντικαταστάθηκαν από τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά διαρθρωτικά σχέδια).

Εντός του νομοθετικού πλαισίου για την πολιτική συνοχής, τα κράτη μέλη **υποβάλλουν προτάσεις επιχειρησιακών προγραμμάτων** στην Επιτροπή, η οποία τα αξιολογεί και τα εγκρίνει. Τα κράτη μέλη πρέπει να **εφαρμόζουν** τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα επιχειρησιακά προγράμματα, να τα **παρακολουθούν** και να **αναφέρουν στοιχεία σχετικά με τη σημειούμενη πρόοδο**, καθώς και να **αξιολογούν τα αποτελέσματά** τους.

Πηγή: ΕΕΣ.

Βασικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες

- 09** Η ΕΕ στηρίζει την απασχόληση, την απασχολησιμότητα και την αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού των νέων μέσω ταμείων της ΕΕ, όπως το ΕΚΤ / η ΠΑΝ για την περίοδο 2014-2020, η REACT-EU, το ΕΚΤ+ για την περίοδο 2021-2027 και το ΤΔΜ ([πίνακας 1](#)).

Πίνακας 1 | Ποσό (σε εκατ. ευρώ) της ενωσιακής χρηματοδότησης που είχε προγραμματιστεί ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του ΕΚΤ, της REACT-EU, της ΠΑΝ (κωδικός παρέμβασης 103) και του ΕΚΤ+ (πεδίο παρέμβασης 136) για τις περιόδους 2014-2020 και 2021-2027

Κράτος μέλος	ΕΚΤ	REACT-EU	ΠΑΝ	ΕΚΤ+	ΤΔΜ
Βέλγιο	58,5	-	128,8	106,2	-
Βουλγαρία	66,2	-	110,6	292,9	-
Τσεχία	-	-	27,2	38,7	1,1
Γερμανία	489,5	47,4	-	541,1	20,7
Εσθονία	-	-	-	8,8	-
Ιρλανδία	-	-	136,3	15,7	-
Ελλάδα	-	-	512,4	686,8	23,0
Ισπανία	411,7	192,8	2 784,5	1 877,4	2,9
Γαλλία	237,6	33,3	964,5	988,0	-
Κροατία	64,2	-	206,3	279,2	-
Ιταλία	738,7	1 234,7	1 880,2	2 691,2	-
Κύπρος	5,3	-	36,3	28,0	-
Λετονία	-	-	58,0	19,0	-
Λιθουανία	17,5	-	63,6	43,7	-
Λουξεμβούργο	5,6	-	-	1,4	-
Ουγγαρία	503,8	-	99,5	447,7	-
Μάλτα	4,8	-	-	6,0	-
Κάτω Χώρες	-	-	-	-	24,5
Πολωνία	1 179,4	-	539,4	552,9	-
Πορτογαλία	-	-	460,3	951,2	-
Ρουμανία	136,3	-	303,2	673,5	-

Κράτος μέλος	ΕΚΤ	REACT-EU	ΠΑΝ	ΕΚΤ+	ΤΔΜ
Σλοβενία	73,0	-	18,4	9,9	-
Σλοβακία	-	-	172,3	284,0	10,2
Φινλανδία	-	-	-	20,4	-
Σουηδία	158,5	-	88,3	-	-
Σύνολο	4 150,5	1 508,2	8 590,1	10 564,0	82,3

Σημ.: Η Δανία και η Αυστρία δεν είχαν προγραμματίσει χρηματοδότηση στο πλαίσιο του κωδικού παρέμβασης 103 ή του πεδίου παρέμβασης 136. Τα ποσά της ενωσιακής χρηματοδότησης παρουσιάζονται χωρίς εθνική συγχρηματοδότηση. Τα στοιχεία για την περίοδο 2014-2020 δεν καλύπτουν το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα στοιχεία για το ΕΚΤ δεν περιλαμβάνουν τη REACT-EU, τα στοιχεία για την οποία παρουσιάζονται χωριστά. Τα δεδομένα που είναι διαθέσιμα στην πλατφόρμα δεδομένων για την πολιτική συνοχής καλύπτουν επικαιροποιήσεις προγραμμάτων έως τον Δεκέμβριο του 2023 για το ΕΚΤ, τη REACT-EU και την ΠΑΝ, και έως τον Οκτώβριο του 2025 για το ΕΚΤ+. Εξετάσαμε επικαιροποιημένα στοιχεία για τα δέκα επιχειρησιακά προγράμματα που επιλέξαμε για τον εν προκειμένω έλεγχο και διαπιστώσαμε ότι ένα από αυτά (στην Ιταλία) αναθεωρήθηκε σημαντικά στη συνέχεια, γεγονός που αποτυπώνεται στα στοιχεία που παρουσιάζονται.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που αντλήθηκαν από την πλατφόρμα δεδομένων για τη συνοχή στις 10.2.2026 και από το SFC τον Ιανουάριο του 2026.

Εμβέλεια και προσέγγιση του ελέγχου

- 10** Στόχος μας με τον εν προκειμένω έλεγχο ήταν να εξετάσουμε πώς η πολιτική συνοχής συνέβαλε στη στήριξη της βιώσιμης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας. Αξιολογήσαμε τον τρόπο με τον οποίο το ΕΚΤ / η ΠΑΝ, η REACT-EU και το ΕΚΤ+ συνέβαλαν στις προσπάθειες των κρατών μελών για τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Όσον αφορά το ΕΚΤ+, λόγω της αργής εφαρμογής του, επικεντρωθήκαμε κυρίως στο νομοθετικό πλαίσιο και στον σχεδιασμό των μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων. Ο έλεγχός μας κάλυψε την περίοδο έως τον Δεκέμβριο του 2025 και δεν συμπεριέλαβε το ΤΔΜ.
- 11** Ο εν προκειμένω έλεγχος συμπληρώνει προηγούμενες εργασίες μας σχετικά με τη νεανική ανεργία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ετήσιας δήλωσης διασφάλισης⁵ του ΕΕΣ, και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση της διαθέσιμης ενωσιακής χρηματοδότησης κατά τις περιόδους προγραμματισμού 2014-2020 και 2021-2027.

⁵ Βλέπε π.χ. πλαίσιο 5.5. της ετήσιας έκθεσής μας για το 2019, τα πλαίσια 5.2 και 5.5 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2021, τα πλαίσια 6.9 και 6.11 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2023.

12 Στο πλαίσιο του ελέγχου μας αξιολογήσαμε:

- ο πώς η Επιτροπή στήριξε τα κράτη μέλη με στόχο τη βελτίωση της εργασιακής κατάστασης των νέων χρησιμοποιώντας ειδικές στρατηγικές, πολιτικές και χρηματοδότηση από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΚΤ / της ΠΑΝ την περίοδο 2014-2020 (συμπεριλαμβανομένης της REACT-EU) και του ΕΚΤ+ την περίοδο 2021-2027, καθώς και πώς παρακολούθησε τα αποτελέσματα·
- ο αν τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέτρα στο πλαίσιο του ΕΚΤ / της ΠΑΝ (συμπεριλαμβανομένης της REACT-EU) και του ΕΚΤ+ έχουν διευκολύνει τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν στις πλέον ευάλωτες ομάδες.

13 Λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις πηγές τεκμηρίων που αναλύσαμε και την προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε παρουσιάζονται στο [γράφημα 2](#). Η [μεθοδολογία ελέγχου](#) που εφαρμόζουμε είναι σύμφωνη με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου (INTOSAI).

Γράφημα 2 | Πηγές ελεγκτικών τεκμηρίων και προσέγγιση του ελέγχου

Έγγραφα

Ισχύουν νομικό πλαίσιο, έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, σχετικά έγγραφα πολιτικής της ΕΕ, επιλεγμένα προγράμματα των ΕΚΤ/ΠΑΝ, REACT EU και ΕΚΤ+, εκθέσεις και αξιολογήσεις της Επιτροπής και των κρατών μελών, καθώς και εκθέσεις διάφορων συμφεροντούχων (π.χ. έγγραφα θέσης συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλες εκθέσεις των οργανισμών Eurofound και CEDEFOP της ΕΕ και του δικτύου δεδομένων Eurymice για τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα).

Δεδομένα

Δεδομένα από διάφορες πηγές, κυρίως από την Επιτροπή, τη Eurostat, την πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων για τη συνοχή και από εθνικές αρχές.

Επισκέψεις ελέγχου στην Επιτροπή και σε κράτη μέλη

Πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις με υπαλλήλους της ΕΕ που ασχολούνται κυρίως με τον σχεδιασμό ή/και την υλοποίηση των ΕΚΤ/ΠΑΝ, REACT-EU και ΕΚΤ+.

Στο πλαίσιο του ελέγχου μας σε επίπεδο κρατών μελών, επισκεφθήκαμε τη **Γερμανία**, την **Ισπανία** και την **Ιταλία**. Επιλέξαμε τα συγκεκριμένα κράτη μέλη, αφενός, βάσει των ποσών που τους είχαν διατεθεί στο πλαίσιο των ΕΚΤ/ΠΑΝ και REACT-EU της περιόδου 2014-2020 για τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας (βάσει του κωδικού παρέμβασης 103) και, αφετέρου, ώστε να καλύψουμε χώρες τόσο με χαμηλά όσο και με υψηλά ποσοστά νεανικής ανεργίας. Συνομιλήσαμε με:

- εκπροσώπους υπουργείων αρμόδιων για τις πολιτικές απασχόλησης των νέων και των διαχειριστικών αρχών των επιλεγμένων προγραμμάτων του ΕΚΤ / της ΠΑΝ (συμπεριλαμβανομένης της REACT-EU) και του ΕΚΤ+,
- εθνικές/περιφερειακές δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης,
- συντονιστές των Εγγυήσεων για τη Νεολαία,
- άλλες εθνικές και περιφερειακές αρχές και φορείς υλοποίησης που συμμετέχουν σε δράσεις στήριξης της απασχόλησης των νέων.

Συνομιλήσαμε επίσης με ενώσεις εργοδοτών και συνδικαλιστικές οργανώσεις και στα τρία κράτη μέλη.

Οι εργασίες μας βασίστηκαν στην επιλογή δέκα επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΕΚΤ/ΠΑΝ και ΕΚΤ+, καθώς και εννέα σχετικών μέτρων (παράρτημα II) που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΚΤ / την ΠΑΝ (συμπεριλαμβανομένης της REACT-EU), τριών από κάθε κράτος μέλος που επιλέξαμε για τον έλεγχό μας. Επιλέξαμε τα μέτρα βάσει του ύψους της χρηματοδότησής τους.

90 περιπτώσεις τελικών δικαιούχων

Για κάθε κράτος μέλος υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες 30 περιπτώσεις νέων που έλαβαν στήριξη στο πλαίσιο των επιλεγέντων μέτρων, προκειμένου να διαπιστώσουμε αν εξακολουθούσαν να εργάζονται, ως αποτέλεσμα της στήριξης, μετά από 18 μήνες. Οι νέοι αυτοί επιλέχθηκαν τυχαία μεταξύ όσων έλαβαν στήριξη από το 2018 και έπειτα.

Πηγή: ΕΕΣ.

Παράρτημα II – Μέτρα που ελέγξαμε στα τρία επιλεγέντα κράτη μέλη

Επιχειρησιακό πρόγραμμα	Ελεγχθέν μέτρο	Πηγή χρηματοδότησης	Συνολικό ποσό σε ευρώ	Είδος μέτρου	Σύντομη περιγραφή
ΓΕΡΜΑΝΙΑ					
2014DE05SFOP010 – Operationelles Programm Nordrhein-Westfalen	<i>Kurs auf Ausbildung</i>	REACT-EU	37 444 328 (ποσό ελεγχθέντων έργων: 9 822 542)	Άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας	Το «Kurs auf Ausbildung» στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία σχεδιάστηκε για να στηρίξει τους νέους που κινδύνευαν να εγκαταλείψουν ή είχαν ήδη εγκαταλείψει το σχολείο. Το μέτρο παρείχε στήριξη και συμβουλευτική καθοδήγηση στους νέους, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν επιτυχώς σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή μαθητείας.
	Ausbildungsprogramm NRW	EKT	10 352 332 (ποσό ελεγχθέντων έργων: 859 830)	Άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας	Το «Ausbildungsprogramm NRW» στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία σχεδιάστηκε για να βοηθήσει τους νέους να αποκτήσουν επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και για την αντιστοίχιση αιτούντων εργασία με επιχειρήσεις.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα	Ελεγχθέν μέτρο	Πηγή χρηματοδότησης	Συνολικό ποσό σε ευρώ	Είδος μέτρου	Σύντομη περιγραφή
2014DE05SFOP015 – Operationelles Programm Rheinland-Pfalz	<i>Jump</i>	REACT-EU	4 443 963 (ποσό ελεγχθέντων έργων: 861 446)	Άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας	Το «Jump» στη Ρηνανία-Παλατινάτο απευθυνόταν σε νέους που χρειάζονταν στήριξη για τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία. Υποστήριζε εκείνους που αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην εξεύρεση θέσης μαθητείας ή εργασίας. Το πρόγραμμα είχε ως στόχο να τους βοηθήσει να βρουν μακροχρόνια απασχόληση, παρέχοντάς τους υπηρεσίες όπως συμβουλευτική, κατάρτιση σε μη τεχνικές δεξιότητες και διαμεσολάβηση για την εξεύρεση εργασίας.

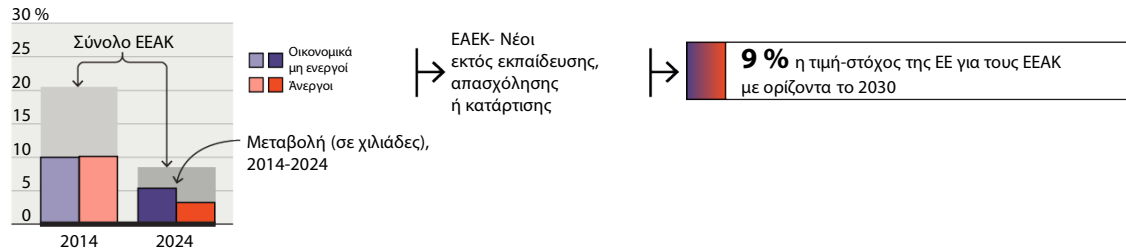
Επιχειρησιακό πρόγραμμα	Ελεγχθέν μέτρο	Πηγή χρηματοδότησης	Συνολικό ποσό σε ευρώ	Είδος μέτρου	Σύντομη περιγραφή
ΙΣΠΑΝΙΑ					
2014ES05SFOP007 – Programa Operativo FSE Cataluna 2014 – 2020 (POCAT)	<i>SOC– Ayudas a la contratación para jóvenes</i>	REACT-EU	125 000 000	Κίνητρα για προσλήψεις	Η δημόσια υπηρεσία απασχόλησης της Καταλονίας (SOC) έθεσε σε εφαρμογή πρόγραμμα παροχής κινήτρων σε επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς εργαζομένων για την πρόσληψη άνεργων νέων. Η επιδοτούμενη σύμβαση μπορούσε να είναι οποιουδήποτε είδους, με εξαίρεση τις συμβάσεις πρακτικής άσκησης και μαθητείας, και έπρεπε να έχει διάρκεια τουλάχιστον ενός έτους με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Η προηγούμενη εγγραφή στις Εγγυήσεις για τη Νεολαία δεν αποτελούσε κριτήριο επιλεξιμότητας.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα	Ελεγχθέν μέτρο	Πηγή χρηματοδότησης	Συνολικό ποσό σε ευρώ	Είδος μέτρου	Σύντομη περιγραφή
2014ES05M9OP001 – Programa Operativo de empleo juvenil 2014-2020 (POEJ)	Ενισχύσεις για εργαζόμενους ενταγμένους σε σύστημα μειωμένου ωραρίου (ERTE)	ΕΚΤ/ΠΑΝ	161 836 287	Μέτρο διατήρησης θέσεων εργασίας	<p>Το ERTE POEJ 5 στο πλαίσιο της ΠΑΝ ήταν ένα μέτρο ευελιξίας απευθυνόμενο σε επιχειρήσεις. Για να αποφευχθούν οι απολύσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, οι συμβάσεις εργασίας μπορούσαν να ανασταλούν προσωρινά ή να μειωθούν οι ώρες εργασίας. Στους ωφελούμενους νέους καταβλήθηκαν επιδόματα που τους επέτρεψαν να διατηρήσουν την εργασία τους κατά τη διάρκεια εφαρμογής του μέτρου. Το μέτρο απευθυνόταν σε νέους εγγεγραμμένους στο πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη Νεολαία» οι οποίοι, λόγω της πανδημίας, εντάχθηκαν στο ERTE. Όλοι οι συμμετέχοντες εργάζονταν στο παρελθόν και, κάποια στιγμή στο παρελθόν, είχαν εγγραφεί και επωφεληθεί από στήριξη στο πλαίσιο των Εγγυήσεων για τη Νεολαία.</p>

Επιχειρησιακό πρόγραμμα	Ελεγχθέν μέτρο	Πηγή χρηματοδότησης	Συνολικό ποσό σε ευρώ	Είδος μέτρου	Σύντομη περιγραφή
	<i>Empleo joven – La Caixa</i>		12 958 735	Κίνητρα για προσλήψεις	Το μέτρο «La Caixa» υποστήριξε την πρόσληψη νέων που είχαν εγγραφεί στο εθνικό σύστημα Εγγυήσεων για τη Νεολαία. Επιδότησε το κόστος της σύμβασης ενός νέου εργαζόμενου για διάστημα έξι μηνών σε περίπτωση απασχόλησης ορισμένου χρόνου ή 12 μηνών κατ' ανώτατο όριο σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου.
ΙΤΑΛΙΑ					
2014IT05M9OP001 – Programma operativo nazionale FSE Iniziativa occupazione giovani 2014-2020	<i>Accompagnamento al lavoro</i>	ΕΚΤ/ΠΑΝ	116 513 738	Άλλες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας	Μέτρο για τη στήριξη της εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας με τη χάραξη εξατομικευμένης πορείας που θα τους βοηθούσε να βρουν απασχόληση. Λειτουργήσε ως μέτρο προπαρασκευαστικό ή συμπληρωματικό άλλων μέτρων του προγράμματος, μεταξύ των οποίων και κίνητρα για προσλήψεις. Μολονότι η συμμετοχή σε ένα από αυτά τα μέτρα δεν αποτελούσε εγγύηση για προσφορά εργασίας, το αναμενόμενο αποτέλεσμα ήταν η εξασφάλιση θέσης απασχόλησης αορίστου χρόνου ή θέσης μαθητείας.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα	Ελεγχθέν μέτρο	Πηγή χρηματοδότησης	Συνολικό ποσό σε ευρώ	Είδος μέτρου	Σύντομη περιγραφή
	<i>Incentivo Occupazione NEET 2018-2019</i>		104 952 592	Κίνητρα για προσλήψεις	Κίνητρο απευθυνόμενο σε εργοδότες του ιδιωτικού τομέα για την πρόσληψη νέων ΕΕΑΚ ηλικίας 16-29 ετών εγγεγραμμένων στο πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη Νεολαία». Το κίνητρο κάλυπτε όλη την επικράτεια της Ιταλίας εκτός από την αυτόνομη επαρχία του Bolzano.
2014IT05SFOP002 – Pon Sistemi di Politiche Attive per l'Occupazione (SPA0) 2014-2020	<i>Esonero Giovani under 36</i>	REACT-EU	1 234 684 525	Κίνητρα για προσλήψεις	Το μέτρο χορήγησε στους εργοδότες που το 2021 και το 2022 προσέλαβαν νέους κάτω των 36 ετών με συμβάσεις αορίστου χρόνου απαλλαγής από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για μέγιστο διάστημα 36 μηνών, η οποία επεκτάθηκε σε 48 μήνες για τους εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που πραγματοποίησαν προσλήψεις σε τοποθεσία ή μονάδα παραγωγής στις ακόλουθες περιφέρειες: Αμπρούτσο, Μολίζε, Καμπανία, Βασιλικάτα, Σικελία, Απουλία, Καλαβρία και Σαρδηνία. Σε σύγκριση με τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ / την ΠΑΝ, το όριο ηλικίας αυξήθηκε από τα 29 στα 35 έτη.

Παράρτημα III – Οικονομικά μη ενεργοί και άνεργοι νέοι (ηλικίας 15-29 ετών), 2014 και 2024, στην ΕΕ και στα 27 κράτη μέλη

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων της Eurostat (edat_lfse_20 και lfsi_neet_a) που αντλήθηκαν στις 8.1.2026.

Συνομογραφίες

Συνομογραφία	Ορισμός/Επεξήγηση
CEDEFOP	Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης
Eurofound	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
REACT-EU	Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης
ΕΕΑΚ	Νέος εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης
ΕΚΤ(+)	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (+)
ΕΠΜ	Εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων
ΠΑΝ	Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων
ΤΔΜ	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης

Γλωσσάριο

Όρος	Ορισμός/Επεξήγηση
REACT-EU	Πρόγραμμα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας NextGenerationEU που παρέχει πρόσθετη χρηματοδότηση υπέρ των υπαρχόντων προγραμμάτων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, με σκοπό την ανάκαμψη από την κρίση και την παράλληλη προώθηση του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού.
Διεθνής Οργάνωση Εργασίας	Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών που ασχολείται με θέματα εργασίας και ειδικότερα με τα διεθνή πρότυπα εργασίας.
Εγγυήσεις για τη Νεολαία	Πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ βάσει του οποίου παρέχονται ευκαιρίες απασχόλησης ή κατάρτισης εντός τετραμήνου σε νέους που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση.
ΕΕΑΚ	Νέος που βρίσκεται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης.
Ειδικές ανά χώρα συστάσεις	Ετήσια καθοδήγηση που εκδίδει η Επιτροπή, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, προς τα επιμέρους κράτη μέλη σχετικά με τις μακροοικονομικές, δημοσιονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές τους.
Επιτροπή Απασχόλησης	Κύριο συμβουλευτικό όργανο του Συμβουλίου αρμόδιο για την παρακολούθηση των εξελίξεων στους τομείς της απασχόλησης και της πολιτικής απασχόλησης στα κράτη μέλη και στην ΕΕ συνολικά.
(Επιχειρησιακό) πρόγραμμα	Πλαίσιο για την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ πράξεων σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τους στόχους που προβλέπονται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής και του εμπλεκόμενου κράτους μέλους.
Εργατικό δυναμικό	Ο «οικονομικά ενεργός πληθυσμός», που περιλαμβάνει τόσο τους απασχολούμενους (μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους) όσο και τους ανέργους.
Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	Ο ετήσιος κύκλος που παρέχει το πλαίσιο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της ΕΕ και για την παρακολούθηση της προόδου.
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	Οργανισμός της ΕΕ που παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και εμπειρογνωσία στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ με βάση συγκριτικές πληροφορίες, έρευνα και ανάλυση.
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	Ταμείο της ΕΕ για τη δημιουργία ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης, καθώς και για τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας. Αντικαταστάθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+.
Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων	Πλαίσιο της ΕΕ με 20 αρχές που καλύπτουν τις ίσες ευκαιρίες και την ισότιμη πρόσβαση σε θέσεις εργασίας, τις δίκαιες συνθήκες εργασίας και την κοινωνική προστασία και ένταξη.
Νέος/Νέα	Για τους σκοπούς των Εγγυήσεων για τη Νεολαία, «νέοι» είναι τα άτομα ηλικίας 15 έως 25 ετών, ή μεταξύ 15 και 29 ετών μετά το 2020.

Οικονομικά μη ενεργό άτομο	Άτομο σε ηλικία εργασίας που βρίσκεται εκτός του εργατικού δυναμικού.
Πεδίο παρέμβασης	Κατηγορία δραστηριοτήτων που την περίοδο 2021-2027 χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής ή το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+. Την περίοδο 2014-2020 αναφέρεται και ως «κωδικός παρέμβασης».
Ποσοστό ανεργίας	Οι άνεργοι ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού.
Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων	Πρόγραμμα της ΕΕ για την υποστήριξη νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης, σε περιφέρειες όπου το ποσοστό της νεανικής ανεργίας υπερβαίνει το 25 %.
Συμφωνία εταιρικής σχέσης	Συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και κράτους μέλους ή τρίτης χώρας / τρίτων χωρών στο πλαίσιο προγράμματος δαπανών της ΕΕ, στην οποία ορίζονται, παραδείγματος χάριν, στρατηγικά σχέδια, επενδυτικές προτεραιότητες ή όροι παροχής εμπορικής ή αναπτυξιακής βοήθειας.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/SR-2026-15>.

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/SR-2026-15>.

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργεί το κλιμάκιο επί πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπο ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου II (Επενδύσεις υπέρ της συνοχής, της ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης), του οποίου προεδρεύει η Annemie Turtelboom, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Carlo Alberto Manfredi Selvaggi, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από την Daniela Morgante, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου του, τον Matteo Tartaggia, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, τη Maria Eulàlia Reverté I Casas, διοικητικό στέλεχος, τον Michele Zagordo, υπεύθυνο έργου, τις Marija Grguric και Ana Diogo, ελέγκτριες, και τον Horst Fischer, ελεγκτή. Οι Jennifer Schofield, Luis Ferrer Lopez και Janina Schmidt Maximo παρείχαν γλωσσική υποστήριξη και η Alexandra-Elena Mazilu-Dina υποστήριξη για τη δημιουργία των γραφικών.

Από αριστερά: Alexandra-Elena Mazilu-Dina, Michele Zagordo, Daniela Morgante, Matteo Tartaggia, Carlo Alberto Manfredi Selvaggi και Maria Eulàlia Reverté I Casas.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Φωτογραφία εξωφύλλου: © (JLco) Julia Amaral – stock.adobe.com

Γράφημα 7 – Ισπανική σημαία: © [Tarik GOK](#) – stock.adobe.com

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-7568-6	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/4262510	QJ-01-26-024-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7569-3	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/4043407	QJ-01-26-024-EL-N

Παραπομπή στην παρούσα έκθεση να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, [ειδική έκθεση 15/2026](#), με τίτλο «Στήριξη της απασχόλησης των νέων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής – Η ΕΕ εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά για την εξασφάλιση σταθερής απασχόλησης για τους νέους», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026.

Την τελευταία δεκαετία, η ένταξη των νέων σε βιώσιμη απασχόληση αποτελεί για πολλά κράτη μέλη της ΕΕ μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στο πεδίο της απασχόλησης. Για την αντιμετώπισή της, η ΕΕ έχει αναπτύξει ένα στρατηγικό πλαίσιο και έχει διαθέσει από το 2014 περίπου 25 δισεκατομμύρια ευρώ από κεφάλαια της πολιτική συνοχής. Στα κράτη μέλη εντοπίσαμε ένα ευρύ φάσμα χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, τα οποία όμως δεν επικεντρώνονταν στη μακροπρόθεσμη ένταξη στην αγορά εργασίας, ενώ ελάχιστα είναι τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων τους. Ιδιαίτερα εμπόδια όσον αφορά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας αντιμετωπίζουν οι οικονομικά μη ενεργοί νέοι, ομάδα-στόχος που εξακολουθεί να είναι δύσκολο να προσεγγιστεί. Συνιστούμε να ενισχυθούν η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της χρηματοδότησης που διατίθεται για την απασχόληση των νέων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και να βελτιωθούν η αποτελεσματικότητα των κινήτρων για προσλήψεις και η στόχευση της στήριξης των οικονομικά μη ενεργών νέων.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: @EUauditors